

at opføre sig ordentligt og gøre det, som de allerede for længst burde have gjort. Det er et principielt skråplan. Det ville jo ende med, at vi skulle til at betale folk for at lade være med at køre over for rødt lys, eller hvad det princip nu kunne føre ud i.

Så som almindeligt lovgivningsprincip ville det i hvert fald efter Enhedslistens synspunkt medføre mange betænkeligheder. Hvis det nu bare hjalp noget, det, som Kristeligt Folkeparti foreslår, men dér har vi altså den betænkelighed, at det i realiteten ikke vil ændre billedet, for jeg tror ikke, at motivationen hos de udlejere, der i forvejen ikke har villet medvirke, er god nok.

Der er nogle udlejere, der jo har udlejet, og som ikke forsøger på at holde flygtninge og indvandrere ude – der findes jo også anstændige mennesker blandt udlejere – men dem, som har vist sig ikke at ville, tvivler vi altså stærkt på at den her bonus i realiteten ville kunne bevæge til det. Guleroden vil nok ikke rigtig hjælpe, og dér må der altså kraftigere midler til, er jeg bange for.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil først takke for de positive ord om intentionen. Jeg synes, de har lydt ganske bredt.

Når det så gælder den konkrete udformning, er det jo interessant at høre alle de forskellige tilhængere af, at vi må gøre noget. Det har der lydt mange ord om i de adskillige timer, hvor vi har drøftet det, men når der så kommer et konkret forslag, er der ingen, der rigtig har lyst til at bide til bolle.

Og det noterer jeg så, men jeg har ikke hørt andre konkrete forslag, ud over tvangsløsninger. Og vil man ikke tvangsløsninger, er jeg stadig optaget af at høre, hvad man så vil gøre. Det synes jeg er det interessante spørgsmål. Nej til tvang, så må vi gøre noget. Og dér må man da sige – og det vil jeg sige som et svar til hr. Keld Albrechtsen – at der er ganske mange private udlejere, der har påtaget sig opgaven.

Så det, jeg lægger op til her med dette forslag, er, at nogle går videre. Og hvis man mener som hr. Keld Albrechtsen, at det alligevel ikke virker, er det jo rimelig risikofrit. Men hvis det derimod, som nogle har sagt, er for gunstigt, o.k., så kan man jo se på: Hvad er det rimelige leje?

En gulerod vil jo altid koste noget, og vil man gå ind i de overvejelser, kan man sige: Vi skulle gøre det bredere, så det også gjaldt andre grup-

per. Det er jeg meget åben over for. Men nu har debatten jo gået på, at det ville være gavnligt for samfundet, hvis vi fik spredt flygtninge og indvandrere noget. Det ville have en lang række positive virkninger på hele integrations siden. Så er jeg lidt uforstående over for, at man så ikke vil prøve et forslag.

Og der er to muligheder. Den ene fungerer ikke, o.k. Den anden er, at det faktisk sætter en positiv udvikling i gang. Jeg erkender, at det vil koste noget. Men hvis man ikke tør prøve det, ja, så kan man jo fortsat være i den triste situation, at vi har denne ghettoisering, og den kan vi holde mange taler imod, men her er et konkret middel, som er målrettet. Og det er klart, at laver man noget målrettet, kan det kritiseres for, at det er for snævert, o.k. Så lad os prøve på – og det går jeg gerne med til – at gøre det bredere. Men så vil man sikkert sige, at det bliver for dyrt, og så kommer man stadig ind i den argumentation, at man har et problem, som man ikke synes man rigtig vil gøre noget ved.

Men jeg takker endnu en gang for de smukke ord om intentionen. Og så er jeg da spændt på at se, hvilke alternativer, der virker, som andre så vil komme med. Det synes jeg er det interessante spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand: (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 208: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven med flere love. (Krav om egen bolig ved familiesammenføring, tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring og indsats mod ægte-skaber, der ikke beror på parternes egen fri vilje).

Af indenrigsministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 29/2 2000).

Sammen med denne sag foretoges:

20) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 72:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af indvandreres retskrav på familiesammenføring.

Af Helge Adam Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 25/1 2000).

21) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 73:

Forslag til folketingsbeslutning om, at indvandrere skal råde over en passende selvstændig bolig som betingelse for familiesammenføring.

Af Helge Adam Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 25/1 2000).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Vi skal nu behandle to beslutningsforslag, der drejer sig om indvandreres ret til familiesammenføring.

I det første beslutningsforslag, B 72, bliver det foreslået, at retskravet på familiesammenføring med herboende indvandrere afskaffes til fordel for en konkret, individuel vurdering i hvert enkelt tilfælde.

I det andet beslutningsforslag, B 73, bliver det foreslået, at der skal indføres et boligkrav ved familiesammenføringer med indvandrere, der bor her i landet.

De to beslutningsforslag er blevet fremsat, før regeringens forslag til ændring af udlændingeloven blev fremsat. Beslutningsforslagene har derfor naturligt nok ikke kunnet tage højde for indholdet af regeringens forslag. Men jeg har konstateret, at der i mange tilfælde er enighed mellem forslagsstillerne og regeringen på nogle af områderne.

Vi er under alle omstændigheder som udgangspunkt enige om, at Danmarks internationale forpligtelser skal overholdes. Vi er også enige om, at familiens enhed skal beskyttes. Vi er endvidere enige om, at der skal gøres en indsats mod tvangsægteskaber. Jeg mener, at vi simpelt hen ikke kan leve med, at unge mennesker skal tvinges ind i ægteskaber, som de slet ikke ønsker, og det er forslagsstillerne her altså enige i.

Både regeringen og forslagsstillerne har den holdning, at det i mange tilfælde er rimeligt at stille krav om en vis tilknytning til Danmark som betingelse for sammenføring af ægtefæller. Hvis begge ægtefæller er langt mere knyttet til et andet land end Danmark, er det naturligt, at det bliver det andet land, som de slår sig ned i. Men forslagsstillerne har en anden opfattelse af tilknytning, end regeringen har, men der ligger dog grundlæggende den samme tankegang bag.

Efter regeringens lovforslag skal ægtefællesammenføring med herboende personer, der ikke har dansk indfødsret, som udgangspunkt være betinget af, at ægtefællerne eller samlevernes samlede tilknytning til Danmark mindst svarer til de pågældendes tilknytning til et andet land.

Efter lovforslaget skal det endvidere som udgangspunkt være en betingelse for ægtefællesammenføring, at den herboende råder over egen bolig, og at denne bolig har en rimelig størrelse.

Endelig har regeringen foreslået, at retskravet på ægtefællesammenføring ophæves for personer under 25 år. I stedet skal der gives mulighed for efter et konkret skøn at meddele tilladelse til ægtefællesammenføring, hvis ægteskabet eller samlivsforholdet utvivlsomt må anses for indgået efter den herboendes eget ønske.

Lovforslaget er et led i bekæmpelse af tvangsægteskaberne, sådan som forslagsstillerne her også er inde på.

Men jeg bliver nødt til lige at understrege, at der også er en vis forskel i den tilgang, der er valgt til problemerne. Regeringens lovforslag er jo ikke et forslag, der slet og ret går ud på at lempe eller skærpe betingelserne for familiesammenføringerne. Regeringens forslag skal ses i en større sammenhæng, som drejer sig om bedre integration af udlændinge i Danmark.

Som alle nok husker, vedtog Folketinget i sommeren 1998 regeringens forslag til en ny integrationslov, der fastlægger nogle langt bedre rammer for modtagelsen af nyankomne udlændinge og deres introduktion til det danske samfund. Men det er regeringens opfattelse, at det ikke er nok kun at tage hånd om integration af nyankomne udlændinge. Det er også nødvendigt med en mere målrettet integrationsindsats over for en række af de medborgere med udenlandsk baggrund, som er kommet her til landet, før integrationsloven trådte i kraft.

Regeringen nedsatte derfor i efteråret 1999 et ministerudvalg, der havde til hovedopgave at udarbejde en samlet handlingsplan for integration i det danske samfund. En sådan handlingsplan for en bedre integration blev præsenteret af udvalget den 10. februar 2000.

Regeringens lovforslag om ændring af udlændingelovens familiesammenføringsbetingelser er et led i virkeliggørelsen af denne handlingsplan. Det overordnede formål med regeringens lovforslag er at bidrage til en forbedring af grundlaget for udlændinges introduktion til og integration i det danske samfund.

Når det er sagt, er det også min opfattelse, at der på de nogle områder er en overensstemmelse mellem de konkrete forslag i regeringens lovforslag og det, der er indeholdt i de to beslutningsforslag. Navnlig lægger jeg vægt på, at også forslagsstillerne er optaget af at bekæmpe tvangsægteskaber og mener, at den rigtige måde at gøre det på er ved at ophæve retskravet til familiesammenføringer. Men forslagsstillerne går altså videre, end regeringen gør med sit forslag.

Men jeg venter nu alligevel på den baggrund en støtte fra partiet bag beslutningsforslagene, fordi der netop er denne visse overensstemmelse, men kan ikke støtte de to beslutningsforslag, men henviser i stedet til regeringens lovforslag.

Dorte Bennedsen (S):

Allerede da vi i 1998 behandlede integrationsloven, som jo er møntet på flygtninge/indvandrere, der kommer til Danmark efter den 1. januar 1999, understregede Socialdemokratiet, at det var påtrængende nødvendigt at gøre en tilsvarende indsats rettet mod mennesker, der har boet her i længere tid, men som fortsat har problemer med at blive integreret i det danske samfund.

At den hidtidige indsats ikke har været tilstrækkelig, kan vi bl.a. se af, at arbejdsløshedsprocenten blandt folk af udenlandsk oprindelse er adskillige gange højere end gennemsnitsprocenten i landet, og at unge med god uddannelse og uden sprogproblemer, men med etnisk baggrund har vanskeligheder med at få arbejde.

Men utilstrækkeligheden af indsatsen kan også ses af, at vi har voksne, som har været her i en årrække, men som stadig ikke magter det danske sprog, og at børn født her og indimellem oven i købet af forældre, der også er født her, ikke taler dansk, når de kommer i skole.

Sådanne forhold er ikke acceptable, og de skal ændres både af hensyn til flygtninge/indvandrere og af hensyn til det danske samfund.

Det er netop baggrunden for den handlingsplan om udlændinge og integration, som regeringen lagde frem her i februar.

Den omfatter jo 78 forskellige initiativer inklusive de fem lovforslag, der er til behandling i dag, initiativer, som berører en lang række samfundsområder, bl.a. uddannelsesområdet fra førskolebørnene til voksenundervisning, boliglovgivningen, som vi jo unægtelig har hørt lidt om her i eftermiddag, arbejdsmarkedet, reparation, udlændingeloven og meget, meget mere.

Planen og dens elementer bygger på nogle basale forudsætninger: Alle skal lære dansk, alle skal have en mulighed for uddannelse og arbejde, de basale værdier i det danske samfund skal respekteres, og rettigheder og pligter skal gælde for alle.

Det er forudsætninger, som stiller krav både til flygtninge/indvandrere og til os andre, men det er også krav, der er nødvendige, hvis vi skal opnå en vellykket integration, hvor alle mennesker får mulighed for at blive en ydende del af samfundet i stedet for at blive marginaliseret.

Lovforslag nr. L 208 om ændring af udlændingeloven, som vi har til behandling nu, er en del af regeringens handlingsplan og ikke, som man skulle tro, hvis man lytter til de sidste ugers debat, hele handlingsplanen. Her har journalisterne virkelig levet op til deres yndlingsbeskæftigelse, nemlig ikke at sige noget positivt, så længe det er muligt at finde en negativ vinkel.

Hensigten med forslaget er ikke at regulere familiesammenføringerne, men derimod dels at prøve at beskytte unge mod at blive presset eller tvunget ind i et ægteskab, de ikke ønsker, dels at bidrage til en mulighed for bedre integration gennem forslaget om selvstændig bolig som forudsætning for familiesammenføring.

Alderskravet på 25 år for ret til familiesammenføring er nok det element, som har vakt størst debat, og netop derfor er høringsvarene interessant læsning. Alle er enige om, at ægteskab mod egen vilje bør undgås. Organisationer som Dansk Flygtningehjælp, Røde Kors, Menneskerettighedscentret, Mellemfolkeligt Samvirke og flere andre er imod den 25-års-grænse, der er foreslået, men mister til gengæld mælet noget, når de skal pege på alternativer.

Røde Kors henviser til, at vi har straffeloven mod ulovlig tvang. Jeg ved ikke, om de forestiller sig, at vi skulle anklage og fængsle forældrene. Andre af organisationerne peger på en række initiativer såsom rådgivning af de unge, information og rådgivning af forældrene, mægling i familiekonflikter og meget mere.

Det meste af det er gode og ordentlige forslag, som der givetvis bør gøres meget mere ud af, men de pågældende organisationer mangler at svare på, hvor mange tvangsægteskaber de vil acceptere, inden denne rådgivning i løbet af en halv eller en hel generation begynder at give resultater. Man kan faktisk godt udtrykke så mange rigtige meninger, at det kommer til skade for dem, man i og for sig gerne ville hjælpe, mens man selv kan sidde tilbage med de fine rene hænder.

Forslaget handler i al sin enkelthed om at give især de unge kvinder, men også de unge mænd, som er vokset op her og skal leve her, større frihed til at leve deres eget liv, til at bestemme deres eget ægteskab.

1998-loven lagde en svær opgave på de unges skuldre, fordi de i konflikt med forældrene selv skulle gøre opmærksom på det, hvis der var tale om et tvangsægteskab, og det havde kun få af dem af naturlige grunde styrke til at gennemføre. Med dette forslag vendes bevisbyrden om, så det ikke direkte er den unge, som er årsag til et eventuelt afslag, men myndighederne.

Nævnet for Etnisk Ligestilling udtrykker i sit høringssvar fuldt ud støtte til et forbud mod tvangsægteskaber, og det støtter håndhævelsen af forbudet, og det finder det uacceptabelt, at nogen tvinges ind i et ægteskab. Men så siger det samtidig, at den foreslåede ændring af reglerne ikke medfører en løsning af den konflikt mellem barnet og forældrene, som ligger bag et tvangsægteskab.

Dertil er at svare, at det er der da heller ikke nogen, som har påstået, men ændringen er det håndtag, der giver den unge mulighed for at færdiggøre en uddannelse og opnå mere moden og selvstændighed, inden der skal tages stilling til forældrenes ønske om ægteskab og familiesammenføring med en person fra hjemlandet.

Det er al ære værd at ville undgå konflikter i familierne, men det kan undre, at de humanitære organisationer prioriterer dét højere end

det at undgå tvangsægteskaber, og det bliver jo realiteten, hvis man vil løse konflikten udelukkende ved rådgivning og mægling. Det er ikke nok at have de rigtige holdninger til et problem, hvis man ikke også vil være med til løsninger.

Med en løsningsmodel udelukkende baseret på rådgivning, mægling osv. vil vi komme i den situation, at prisen for denne model vil blive betalt af en række unge, som ikke har styrken til at imødegå og modstå et uønsket ægteskab.

Vi ønsker at give de unge denne mulighed for at undgå i en tidlig alder at blive presset ind i et uønsket ægteskab, og det udelukker jo på ingen måde, at man sideløbende sætter ind med rådgivning, vejledning, mægling osv.

Forslaget giver et åndehul til mange af de unge, som er splittede mellem det Danmark, de er vokset op i, og forældrenes traditioner. Og det har vi det i Socialdemokratiet godt med at lægge ryg til, også selv om en lang række organisationer vil skælde os ud.

Om de to beslutningsforslag, vi også har til behandling her, skal jeg blot sige, at B 73 i og for sig er overflødig, idet L 208 tager højde for intentionen i forslaget, og B 72 er vi uenige i, dels fordi det foreslår en generel ophævelse af ret til familiesammenføring uden nogen aldersgrænse, og dels fordi det er meget restriktivt i sine tilknytningskrav til Danmark, og vi kan derfor ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg kan godt forstå, at fru Dorte Bennedsen godt vil bruge en del af sin taletid på at snakke om de meget gode dele af integrationspakken. Det er vi enige i. Men jeg manglede faktisk nogle kommentarer til den del af det her lovforslag, som er enormt problematisk, og det er måden at afvise på, hvor det nu hedder, at den unge skal i forhør og bevise sin kærlighed, og hvis der overhovedet kan være tvivl, skal man afvise.

Kan det ikke vække lidt bekymring hos fru Dorte Bennedsen, at man faktisk ved denne måde at lave nogle regler på dels sætter nogle embedsmænd i nogle ganske vanskelige situationer, dels sandsynligvis vil komme til at afvise en hel del mennesker, som ikke burde afvises, fordi de alene afvises på grundlag af tvivl. Det plejer ikke at være dansk tradition at afvise på grund af tvivl; vi plejer at afvise på grundlag af fakta.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det var med velberåd hu, at jeg brugte en del af min tale på den store del af pakken, for det er det, der er det væsentlige. Det var ikke for at tale udenom. Jeg synes faktisk, at jeg med hensyn til dette lovforslag også brugte tid på de ømme tæer.

Og så vil jeg sige: Her gives ikke lette løsninger. Nu er hr. Knud Erik Hansen optaget af, om der er nogle, der bliver afvist, som ikke burde have været afvist. Det, der undrer mig, er, at SF og hr. Knud Erik Hansen ikke er optaget af, om der er nogle, der bliver tvunget ind i et ægteskab, for det er jo det, der er sagen her.

Man har i Udlændingestyrelsen siden 1998-loven oplevet, at unge mennesker har sagt: Her er min ansøgning om familiesammenføring. Vil I ikke godt tage og afslå den? Så har Udlændingestyrelsen måttet indkalde til et møde, for sådan er reglerne, og så har der derefter ikke været nogen ende på, hvor frivilligt ægteskabet var, fordi de unge jo ikke turde stå fast over for forældrene.

Og det er det, vi prøver at vende om på, men der er ingen lette løsninger her. Men jeg synes – og det gælder også, når man snakker menneskerettigheder – at det er en meget fundamental ting at have retten til at vælge sin partner selv. Og dér synes jeg, at det er meget væsentligt, at vi får nogle instrumenter, som gør, at vi giver de unge et åndehul og en platform, til de er blevet lidt ældre og har fået deres uddannelse, inden de tager stilling.

Jeg siger ikke noget om, at de skal sige ja eller nej til det ægteskab, men de skal være lidt ældre, inden de tager stilling, og det synes jeg faktisk også at SF og hr. Knud Erik Hansen ville være godt tjent med at være optaget af.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg må give fru Dorte Bennedsen ret; der findes ikke lette løsninger på det problem. Jeg vil gå et stort skridt videre: Der findes ingen løsning. Der findes ingen brugbar løsning på det, som ministeren i sin fremsættelsestale kalder: »Hvis ægteskabet eller samlivsforholdet utvivlsomt må anses for indgået efter den herboendes eget ønske«.

Hvad er det for genier? Hvad er det for en uddannelse, man kræver af de pågældende mennesker, der skal kunne sige, at her er der tale om, at det utvivlsomt er den herboendes

eget ønske? Det kræver altså clairvoyance og mange andre overnaturlige evner, og der vil ikke kunne undgå at ske et hav af fejltagelser.

Vi har spekuleret meget på det og holdt mange ekstramøder om det og indkaldt ekspertise, men vi tror ikke, det kan løses på den måde.

Hvordan vi så tænker os det, skal jeg komme tilbage til i CD's ordførertale.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Nej, der er ikke nogen lette løsninger, og det er klart et problem, når der er tale om tvang.

Nu er der ikke nogen af os, der ved, i hvor mange tilfælde der faktisk er tale om tvang, men vi ved, at det, man nu laver her og forsøger som løsning, er nogle bureaukratiske virkemidler over for et kulturfænomen, som vi ikke kan acceptere, men hvor der er masser af smut-huller, hvis det endelig skal være, når det er kulturelle fænomener, og hvor man vil sætte ca. 2.500 unge under forhør, hvor de skal bevise deres kærlighed, og så er der måske 100, man kommer til at afvise, og der er sandsynligvis fem, som man burde have afvist.

Jeg tror ikke, det er det rette middel, og der er ikke nogen endelig løsning. Vi er også optaget af tvang, vi synes ikke, man skal have tvangsægteskaber, men jeg tror faktisk, at hvis det virkelig skal være effektivt, er det information, dialog og støtte til de unge, der kommer ud for tvang.

Og de 12 mio. kr., som det her forslag koster årligt, tror vi kunne bruges ganske bedre på anden vis.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

I et svar til fru Birthe Rønn Hornbech fra den 1. marts 2000 skriver justitsminister Frank Jensen:

»Efter ægteskabslovens § 20, stk. 2, skal parter, der ønsker at indgå ægteskab, ved samtidigt møde over for vielsesmyndigheden erklære, at de vil ægte hinanden. Vielsesmyndigheden får herved bl.a. mulighed for at sikre sig, at begge parter er klar over, at de er i færd med at indgå ægteskab, at de begge ønsker at indgå ægteskab med hinanden, og at de forstår konsekvenserne heraf. Vielsesmyndigheden kan herunder vurdere, om parterne eller en af dem må anses for at være udsat for et utilbørligt pres. Når det antages, at der foreligger et sådant utilbørligt pres, må vielsesmyndighederne ikke gennemføre vielsen.«

Kan fru Dorte Bennedsen bekræfte, at de borgmestre, som kommer her og påstår, at de har forrettet vielser, selv om der tydeligt var tale om pres og tvang og de altså dermed har brudt loven, har været fuldstændig uduelige til at løse den opgave, de var sat til?

Kan fru Dorte Bennedsen bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Arne Melchior siger, at der ikke er lette løsninger, og spørger om uddannelseskra­v. Der er jo ikke nogen uddannelseskra­v, vil jeg sige til hr. Arne Melchior, så det var vist et retorisk spørgsmål.

Det, jeg talte om, var at give de unge mulighed for at blive lidt ældre og gøre deres uddan­nelse færdig og derved opnå moden­hed og selvstændighed. Når man er 18 år, hvad er mulighederne så for at sige fra og skulle til at flytte hjemmefra? Men er man blevet 24 år og har fået en uddannelse og et job, er mulighederne i hø­jere grad til stede.

Hr. Knud Erik Hansen sagde en interessant ting: at det er et bureaukrati over for et kultur­fænomen, vi ikke bryder os om.

Prøv at gå ud og spørg de unge mennesker, der er vokset op her i landet, om de anser det for at være et naturfænomen! Jeg taler om de unge, der er vokset op her.

Jeg kan ikke dy mig for at fortælle hr. Knud Erik Hansen, at jeg forleden fik en hilsen, som jeg eksplicit blev bedt om at give videre. Det drejede sig om seks-otte unge gymnasias­ter, som, da de læste i avisen om dette lovforslag, sagde til et ungt menneske, som de vidste var politisk aktiv: Tak for den aldersgrænse! Nu er vi reddet. Med andre ord: Nu kunne de få lov at gøre deres uddannelse færdig, inden de kom i den situation.

Jeg synes – og det synes jeg gik igen i det, der er sagt her – at man kun er optaget af den ene side af sagen. Jeg forstod på hr. Knud Erik Hansen, at det er ikke et natur-, men et kultur­fænomen, men det er sådan set ganske under­ordnet. Men hvor mange unge synes hr. Knud Erik Hansen skal presses ind i disse former for ægteskaber på grund af et kultur­fænomen? Eller skal vi give dem mulighed for at slippe? De fleste af dem har ikke styrken til det, nogle har, men de fleste af dem har ikke styrken til det, når de er de 18-19 år.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg giver fru Dorte Bennedsen fuldstændig ret. De unge piger på 18-19 år eller måske helt ned til 15-16-17 år har ikke styrke til at modstå det pres. Men jeg mener, og Dansk Folkeparti mener, at presset kommer fra familierne.

De unge, uskyldige landsbypiger kommer her til Danmark og skal giftes, fordi fætre og kusiner og familierne gerne vil have døtrene til Danmark, for så får man nogle sociale goder. Og de bliver lyst i band i familien, hvis de ikke vil, så hvordan søren skal de kunne møde op hos en for dem ukendt myndighed og sige: Nej, jeg vil ikke giftes alligevel med denne mand, når man nu ved, at de står til bål og brand og bliver udskudt af familien? Og i øvrigt vil jeg gerne lige høre: Hvor mange familiesammenfø­ringer tror fru Dorte Bennedsen at dette forslag kan forhindre?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Til fru Dorte Bennedsen: Nej, det var ikke et retorisk spørgsmål, jeg stillede, og jeg polemise­rede i øvrigt slet ikke mod det, fru Dorte Bennedsen sagde. Men jeg læste op fra ministerens fremsættelsestale, og her står jo, at unge mellem 18 og 25 år kun har retskrav på at blive gift med en udlænding, »hvis ægteskabet eller samlivs­forholdet utvivlsomt må anses for indgået efter herboendes eget ønske«.

Det var med hensyn til bedømmelsen af, om det er tilfældet, jeg tillod mig at polemisere og spørge: Hvem er det, der er så klog? Tænk på skilsmissetallet! Det kender fru Dorte Bennedsen nok en del til. Tænk på, hvor mange ægte­skaber der indgås højtideligt, og hvor vel op imod 50 pct. bliver opløst, inden der er gået 5 eller 7 år!

Jamen hvem er det, der skal have den evne at vide, om den afgivne erklæring virkelig er utvivlsom, som det kræves, eller om den bare er afgivet på skrømt? Det var det, jeg spurgte efter. Jeg har ikke tænkt mig at angribe fru Dorte Bennedsens grundliggende indstilling til disse ting og vil ikke genere hende, men jeg siger bare, at problemet kan ikke løses, for der er ingen, der med føje kan afgøre, om utvivlsomheden er til stede.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu er det jo ikke sådan, at vi er på et område, hvor man ikke har forsøgt noget. Udlændingestyrelsen har i det seneste år gjort op mod 50 forsøg på at afsløre tvangsægteskaber. Man har undersøgt ægteskaber mellem herboende tyrkiske og pakistanske statsborgere og deres kommende ægtefæller fra Tyrkiet og Pakistan, og man har bl.a. gjort det ved, at Udlændingestyrelsen på nøjagtig samme tidspunkt har interviewet folk i København og på f.eks. ambassaden i Pakistan. På baggrund af den undersøgelse udtalte daværende direktør i Udlændingestyrelsen Claes Nilas:

»Vi har bevidst udvalgt sager, hvor vi havde mistanke om, at de unge ikke indvilgede i ægteskabet. Men når man går dem på klingen, siger de, at selv om ægteskabet er arrangeret, så er de fuldstændig enige med forældrene i, at det er en god idé.«

50 sager er undersøgt, 50 mistanker, men ikke ét eneste eksempel på, at man har været i stand til at dokumentere noget. Så denne lovgivning har kun mening, hvis det er mod dokumentation, man skal kunne gennemføre forhindring af ægteskab.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Aase D. Madsen spurgte, hvor mange familiesammenføringer der efter min mening kunne forhindres med forslaget. Det ved jeg ikke, og det er jeg også fuldstændig ligeglad med. For mit vedkommende – og det sagde jeg også i min tale – handler det her ikke om at begrænse familiesammenføringer; det handler om at sikre nogle unge, prøve at beskytte nogle unge mod tvangsægteskaber. Det er det, der er lovforslagets intention.

Jeg tror, der er opstået en misforståelse mellem hr. Arne Melchior og mig. Jeg polemiserede over, at han spurgte, hvilke uddannelseskra- der var; det var ikke det andet. Vi er enige om, at her er der ikke nogen lette løsninger, men hvis man går ind i arbejdet med den holdning, hr. Melchior har, kan jeg et eller andet sted hen ad vejen godt forstå, at så er konsekvensen, at man siger: Nå ja, ja, det kulturmønster skal fortsætte, også for de unge, der er født og opvokset her. Men jeg synes altså, det er nogle overvejelser værd, om man skal sige dét, eller om man skal risikere at få lidt mindre rene hænder og prøve at lave en beskyttelse, som gi-

ver mulighed for disse unge til at kunne, som jeg siger, få en platform eller et åndehul, indtil de er kommet lidt længere i deres tilværelse.

Hr. Søren Søndergaard havde en bemærkning om undersøgelsen. Her må jeg igen sige, at det er et svært område af mange grunde, fordi vi som danske gør os utrolig kloge. Det gælder også nogle af de rådgivningsinitiativer, hvor velmenende danske har rådgivet folk med etnisk baggrund. Det tror jeg ikke man kommer ret langt med, og derfor tror jeg også, det er klogt i disse sammenhænge at gå ud og snakke med folk og lytte til de reaktioner, der kommer. Jeg nævnte en reaktion før, men det er ikke den eneste. Jeg har fået mange reaktioner fra de unge, der er i den situation, som viser, at de er nok så glade for, at de får det pusterum, inden det bliver alvor.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes, det er kedeligt, at flere af dem, der allerede er kommet med korte bemærkninger, blander tingene sammen, og derfor vil jeg bede fru Dorte Bennedsen bekræfte, at jeg har forstået dette lovforslag rigtigt.

Har jeg ikke ret i, at én ting er reglerne for indgåelse af ægteskab – hvis der foreligger tvang af en vis grad, er ægteskabet ganske enkelt ugyldigt – men at noget andet er det, vi taler om her, nemlig lovlige, gyldigt indgåede ægteskaber, som ikke nødvendigvis skal medføre familiesammenføring i Danmark? Det er jo en helt anden sag, og reglen er lavet, som fru Dorte Bennedsen har sagt igen og igen, af hensyn til de unges frihed. Det er vel også i lige så høj grad en melding til forældrene om, at de skal holde op med det her.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg synes, det var fint, at fru Dorte Bennedsen tilkendegav, at det ikke drejer sig om at begrænse antallet af familiesammenføringer i sig selv, men om at undgå tvangsægteskaber, og det kan jeg sådan set ikke være uenig i. Men jeg synes alligevel, det interessante er – også når vi taler om, at der måske ikke findes nogen lette løsninger – at den løsning, som regeringen nu har valgt, og som Socialdemokratiet bakker op, er der ikke nogen andre lande der har valgt.

Jeg synes også, det er interessant, når man ved, at Nordisk Ministerråd, som jo også har medlemmer fra den danske regering, har lavet

en studie for nylig, som blev offentliggjort i december sidste år. Her understregede man, at når det gælder arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber i Norden, skal man se på rutinerne for interview af ægtefæller i stedet for at overveje stramninger i udlændingelovgivningen, når man ønsker at begrænse antallet af tvangsægteskaber, og man siger også, at det er af såvel menneskeretlige som praktiske grunde.

Dermed være sagt, at jeg godt vil udfordre fru Dorte Bennedsen med hensyn til, om der i virkeligheden ikke findes alternativer til det, regeringen foreslår med henblik på at undgå tvangsægteskaber, nemlig det alternativ, som bl.a. foreligger i Nordisk Ministerråds studie og i det, som man f.eks. har gjort i Sverige, i stedet for at vi her i Danmark skal opfinde den dybe tallerken og foreslå noget, som ingen har gjort før.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes bare, det er helt fint, hvis vi på dette tidlige tidspunkt får slået fuldstændig fast, at det jo ikke drejer sig om stramninger. Det blev jo ellers markedsført i pressen i sin tid, at det drejede sig om stramninger.

Jeg kan huske, at fru Elisabeth Arnold meget presset i TV-Avisen måtte sige, at det nok kun kunne dreje sig om, at forslaget ville begrænse familiesammenføringerne med ca. 100 personer eller sådan noget. Men nu er det sagt her fra Folketingets talerstol, at det overhovedet ikke drejer sig om begrænsninger eller stramninger; det drejer sig faktisk om, at nu skal danske politikere lære de udenlandske familier, hvilken kultur der er på området her i Danmark.

Så vil jeg godt spørge om det næste, der er nævnt i forslaget, nemlig boligforholdene: Er det så heller ikke begrænsninger eller stramninger? Skal vi nu give dem tålelige boligforhold, så de virkelig har nogle gode boligforhold, inden de kommer herop? Er det ikke for at sætte en grænse, så der altså ikke skal flytte 17 mennesker ind i en 1-værelses eller noget i den stil? Har det noget at gøre med, at de skal have tålelige boligforhold og ingen stramninger eller begrænsninger? Jeg synes bare, det er rart på dette tidspunkt at få det helt understreget.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Til fru Birthe Rønn Hornbech vil jeg sige, at det er jo fuldstændig korrekt, at lovforslaget ikke

handler om ægteskab. Det handler om regler om familiesammenføring og regler i beskyttelsesøjemed, og ud over at give åndehullet til de unge giver det også et signal til forældrene om, at det kunne godt være, man skulle tænke sig om.

Hr. Sjursen taler om, at der er alternativer. Jeg har ikke læst hele rapporten fra Nordisk Ministerråd, men jeg har dog læst noget af den. Den er jo nævnt meget i høringssvarene. Og jeg må da sige, at der er fortræffelige forslag i den, som jeg også sagde i min ordførertale, og det er noget, man givet bør arbejde videre med.

Men jeg vil godt spørge hr. Sjursen, om han tror, sådanne forslag virker efter et halvt år, et helt år, halvandet år, eller om det tager 5 år, 10 år, en halv eller en hel generation. Og så vil jeg godt spørge hr. Sjursen, hvor mange unge han har lyst til at sende ud i den situation, at de bliver presset til at indgå et ægteskab. Kerer hr. Sjursen sig slet ikke om den situation?

Til fru Pia Kjærsgaard er der jo ikke andet at sige end: Jamen hør dog, hvad der er blevet sagt, og læs, hvad der er blevet skrevet i forbindelse med fremsættelsen af denne pakke! Der er tale om to ting. Det handler om beskyttelse af de unge mod tvangsægteskaber, og det handler om initiativer til en bedre integration.

Man må sige, at i det omfang mange unge bliver tvunget ind i et ægteskab, vil der blive tale om det tilsvarende antal færre familiesammenføringer. Men det er ikke det, der er det interessante, det interessante er at beskytte de unge. Og ligeså med boligforholdene: Det interessante er at sikre, at folk ikke klumpes sammen, så integrationen bliver svær, men bliver spredt noget mere, og det kan dog selv fru Pia Kjærsgaard vel ikke være imod – jo, det kan hun måske netop, for hvis den integration lykkes, mister Dansk Folkeparti sine argumenter.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg skal forsøge at svare på fru Dorte Bennedsens spørgsmål eller i hvert fald give dem en kort kommentar ved at sige, at jeg tror rent faktisk, at de initiativer, som er foreslået i bl.a. Nordisk Ministerråds rapport, er bedre end det, regeringen foreslår her i dag.

Det problem, de unge mennesker vil komme til at stå i med de nye regler, regeringen foreslår, er jo, at de skal være 100 pct. sikre på, at de får sagt, at det er frivilligt, når sagen bliver undersøgt, for ellers falder der brænde ned, når

forældrene melder sig senere. Derfor tror jeg simpelt hen ikke, som fru Dorte Bennedsen gør, at de unge bliver hjulpet med de forslag, der er kommet fra regeringen.

Tværtimod tror jeg faktisk, det kan forværre nogle af de konflikter, der kommer til at opstå mellem de unge og forældrene, når de skal slippe ud af den tvangstroje, som de ellers er blevet bundet ind i. Og jeg er fuldstændig enig med fru Dorte Bennedsen i, at vi skal gøre noget for at sikre, at de kan gøre det, men det tror jeg vi bedst kan sikre ved at skabe et rum, hvor de eventuelt vordende ægtefæller selv kan tilkendegive, uden deltagelse af forældrene og uden deltagelse af egen medbragt tolk osv., at det her ikke er frivilligt, at det er tvang, og derfor vil de ikke. Så tror jeg man kunne nå noget.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg har lagt mærke til tidligere i dag, under den debat om forskellige boligforslag, der også har været, at hver evig eneste gang Socialdemokratiets ordfører – nu er det en anden ordfører end før, men altså den tidligere – bliver trængt, så får man at vide, at man bare skal læse lovforslagene. Det vil jeg godt understrege at vi rent faktisk har gjort, for vi fik det også at vide nu.

Så må jeg bare sige til fru Dorte Bennedsen, at det eneste, der overhovedet efter al den debat, der har været på udlændingeområdet, ligesom kunne antyde, at Socialdemokratiet havde taget sig sammen til at foretage en begrænsning under en eller anden form, er de forslag, som vi behandler nu. Men jeg kan nu forstå, at det drejer sig om beskyttelse, bedre boligforhold og integration, præcis som i de øvrige nogle og tyve forslag.

Det er dybt beklageligt, at også det her løb ud i sandet. Det er dybt beklageligt. Men o.k., jeg synes, det er fint, at vi har fået det at vide på så tidligt et tidspunkt. Så kan jeg helt klart markere Dansk Folkepartis holdning til det her forslag i hvert fald, men det skal jeg gøre tydeligere under ordførertalen.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Aase D. Madsen og derefter fru Dorte Bennedsen, og så går jeg videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, jeg er også meget glad for at være en af dem, der tilsyneladende har misforstået, hvad denne

her tommetykke bog går ud på, og hvad den danske befolkning også tror den går ud på. Vi er lige så naive som hovedparten af den danske befolkning, for de har jo troet, at der er sket opstramninger, men der er ikke sket en eneste opstramning.

Antallet af familiesammenførte stiger og stiger, og antallet af flygtninge og asylsøgere, der står ved vores grænser, stiger og stiger, og de bliver lukket ind efter nøjagtig de samme principper, som det er sket hidtil. Der er visse lettelser for integrationen, men der er ingen, der siger: Her stopper vi, nu vil vi ikke have flere ind, eller prøver på en eller anden måde at mindske retskravet på familiesammenføringer. For med det retskrav, som man nu vil mindske for dem under 25 år, viser det sig jo måske, vil jeg sige, indtil det modsatte er bevist, at der ikke er én, der ikke bliver familiesammenført i den anledning.

Det er dejligt, at vi har fået det at vide nu, og at den danske befolkning også får det at vide.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Boligministeren citerede tidligere på dagen udsagnet om, at samtale fremmer forståelsen. Jeg er ikke helt sikker på, at den altid gør det, i hvert fald når jeg sidder og lytter til, hvad der foregår i salen lige nu. For nu er fru Aase Madsen meget overbevist om, at der ikke bliver en eneste, der ikke får familiesammenføring, og omvendt har hr. Søren Søndergaard og hr. Knud Erik Hansen været overbeviste om, at der ikke er nogen mellem 18 og 25, der får ret til familiesammenføring. Jeg tror, at vi skal lade emotionerne og følelserne falde lidt ned og så sætte os i ro og mag og prøve at snakke om det her problem, som er et seriøst og et alvorligt problem.

Hr. Sjursen siger, at det her vil forværre konflikten. Jeg tror altså ikke, at det vil forværre den i forhold til den model, man havde valgt i 1998-loven, hvor vi direkte ville være ansvarlige for den unge. Nu er det dog altså myndighederne, man kan skælde ud på, hvis man ikke får dispensationen. Men omvendt: Selvfølgelig vil det her give konflikter, men hr. Sjursens model til at undgå konflikten er, at den unge bøjer sig og accepterer ægteskab, og det er derfor, jeg bliver bekymret.

Og så til fru Pia Kjærsgaard.

Jeg må sige, at det kan godt være, fru Pia Kjærsgaard bliver vred over, at jeg sagde, at det

var en god idé at læse forslaget, men at opfordringen ikke var helt tumpet, viser jo fru Pia Kjærsgaards bemærkning om alle de andre 28 forslag. Her er faktisk 78 forslag. Det kunne fru Pia Kjærsgaard have konstateret ved at læse papirerne.

Så vil jeg sige: Dette her har fra starten været solgt som beskyttelse og integration. Og fru Pia Kjærsgaard har tilsyneladende, kan jeg høre, ikke været spor interesseret i at være med til at løse nogen af de boligsociale problemer, der er opstået i visse kommuner her i landet. Det må jeg tolke ud af hendes sidste indlæg.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Udlændingepolitikken står fortsat højt på listen over de emner, der har stor folkelig og politisk interesse. Grundlæggende finder vi i Venstre, at vi mangler en samlet udlændingepolitik. Tilstrømningen til Danmark styres fortsat ikke af dansk lovgivning, men af udlændingene selv, og det har vi gang på gang fremhævet at vi ønsker lavet om.

Vi finder f.eks. i Venstre, at flygtningepolitikken er hamrende uretfærdig. Flygtningepolitikken understøtter mere menneskesmuglere og plattenslagere, end den understøtter de forfulgte. Indvandrerstoppet gennemhulles af familiesammenføringer af mennesker, der har vanskeligt ved at blive integreret, samtidig med at vi blokerer for velkvalificeret arbejdskraft udefra.

Det var nogle af de problemer, vi også godt ville have haft med i dette forslag.

Vi havde gerne set, at der i lovforslaget havde været nogle regler med om krav om selvforsørgelse, men vi erkender dog, uanset at vi også har hørt fru Elisabeth Arnold sige, at det hele nok ikke hjalp eller ændrede noget, at i nogle af de principper, vi i Venstre har talt for at få ændret igennem årene, sker der altså nogle mindre opblødninger.

Vi har jo i årevis fra Venstres side krævet, at retskravet på familiesammenføring bliver ophevet, og uanset at vi ikke gør os nogen forestillinger om, at antallet af familiesammenføringer lige med det samme falder drastisk, så mener vi alligevel, at forslaget er et skridt i den rigtige retning. Det er jo ikke mere end et par år siden, vi havde – undskyld, jeg siger det – stor pingtummel om betingelsen om, at en familiesammenført eller den, som den pågældende skulle familiesammenføres med, selv skulle kunne finde en passende bolig. Det havde vi en

aftale med indenrigsminister Thorkild Simonsen om, men det faldt som bekendt, fordi De Radikale rendte fra aftalen.

Vi er godt tilfredse med, at Det Radikale Venstre nu har indset, at den betingelse er ganske fortrinlig at stille, netop også – som det har været anført både i oplægget fra ministeren og fra fru Dorte Bennedsens side – for at gavne integrationen. Det er selvfølgelig et forslag, vi kan gå ind for. Vi har også i årevis argumenteret for, at familiesammenføringer mellem indvandrere, der i tredje og fjerde generation ønsker sammenføringer med landsmænd, der opholder sig nede i oprindelseslandet, overhovedet ikke behøver at finde sted i Danmark.

Med dette forslag kommer ministeren med en meget lille indrømmelse i den retning, fordi det nu i hvert fald kommer til at indgå som et element i lovgivningen, hvordan det er med tilknytningsforholdet. Heller ikke her gør vi os de store illusioner om, at antallet af familiesammenføringer vil falde, men der er dog gået en smule hul på bylden, om jeg så må sige, og derfor kan vi selvfølgelig også støtte den del af lovforslaget.

Så indeholder lovforslaget en 25-års-regel, altså en regel om, at familiesammenføring især for ægteskaber indgået af personer under 25 år skal behandles individuelt.

Lad mig først sige, som vi også har nævnt det før, at vi mener, at retskravet skal ophæves for alle, uden aldersgrænser.

Dernæst er det meget vigtigt, at vi får slået fast her fra Folketinget i dag – for der har været mange misforståelser om den 25-års-regel – at den altså ikke vedrører den grundlæggende ret til, at to frie mennesker kan indgå ægteskab med hvem de vil. Det er nemlig for Venstre en helt afgørende ret at få fastslået, at man selvfølgelig, når man er et frit menneske, kan gifte sig med hvem man vil. Det er ikke noget, statsmagten skal blande sig i.

Men det, at man har en ret til at indgå ægteskab med hvem man vil, er altså ikke ensbetydende med, at man nødvendigvis skal have krav på opholdstilladelse netop i Danmark. Det er der ikke nogen folkeretlige forpligtelser der siger at man skal. Det er meget vigtigt, at vi fastholder denne skelnen mellem retten til at indgå ægteskab og retten til opholdstilladelsen.

Baggrunden for reglen er jo egentlig trist nok – fru Dorte Bennedsen har gjort rede for det igen og igen her under de korte bemærkninger: Reglen formuleres for at sikre, at der ikke er

tvivl om, at ægteskaber blandt unge er indgået efter parternes eget ønske.

Man kan jo godt anføre, at det jo i virkeligheden er en utrolig udansk regel. Og det siger jeg ikke, fordi vi ikke vil stemme på reglen, for det vil vi. Men den er jo aldeles udansk, fordi reglen er udtryk for den triste kendsgerning, at vi i vort moderne Danmark er vidne til, at unge mennesker, der er født i Danmark, opvokset i Danmark, veluddannede og velintegrerede, alligevel ikke får lov at indgå ægteskab efter danske normer, men efter ældgamle og forældede normer fra fjernere himmelstrøg, som masser af danskere betragter som mere eller mindre barbarske. Herboende forældre fortsætter med at bortgifte deres børn med personer i udlandet, der tilhører en kultur, der ligger langt fra den danske. Resultatet kender vi: talrige tragedier, fordi de unge befinder sig midt imellem to kulturer – tragedier, fordi de er kommet i loyalitetskonflikt mellem forældrene og deres hjerte og deres vilje til at blive danskere.

Jeg vil godt sige det så klart, som det er mig muligt her fra talerstolen i dag – jeg håber også, at ministeren vil bekræfte, at regeringen er enig i følgende synspunkter: Det er forældrenes ansvar, at de unge udlændinge nu får frihed til at blive danskere, at de unge får frihed til at udanne sig, som de ønsker, og gifte sig med hvem de vil.

Jeg håber også, ministeren vil bekræfte og forsikre Folketinget om, at det nu så altså også er meningen, at reglen skal bruges, at ministeren med loven i hånden nu vil statuere nogle eksempler og give afslag, så forældrene forstår, at nu er det alvor. Det bør siges helt klart for et stort flertal her i det danske Folketing, at nu forlanger vi altså, at udenlandske forældre holder op med at lægge hindringer i vejen for, at deres børn kan blive danskere med danske omgangsformer, der letter adgangen til samvær med andre unge og adgang til arbejdspladserne. Det er jo åbenheden og samværet også med danskerne og eventuelt giftermål med danskere, der i hvert fald for herboende udlændinge letter integrationen.

Og det er altså også vigtigt at få sagt, at det her også er noget med holdninger. Det er et spørgsmål om, at forældrene forstår, at når de ønsker at være indvandrere i Danmark og gøre deres børn til indvandrere i Danmark, så må de altså også deltage på lige fod med danske forældre i forældrearrangementer på skolerne og give børnene mulighed for at deltage i fritidsar-

rangementer på lige fod med danskere. På den måde lettes integrationen, og forholdet mellem danskere og udlændinge forbedres.

Regeringens pakke, som man har kaldt den, er udtryk for et ønske om at forbedre mulighederne for integration. Vi synes, der er meget statslig omklæmning i den, og det er jo ikke noget, Venstre ønsker, men vi støtter naturligvis intentionerne. Og vi ønsker i dag at understrege igen, at for os er integration først og fremmest den enkelte udlændings eget ansvar, og ansvaret for børnenes integration påhviler først og fremmest forældrene.

Vi kan altså støtte forslaget, men vi synes ikke, det går langt nok, og vi vil overveje at stille ændringsforslag til lovforslaget.

Af det, jeg har sagt her, fremgår også, at vi naturligvis støtter de to beslutningsforslag, nr. B 72 og nr. B 73, fra Det Konservative Folkeparti. Forslagene er til dels overhalet af regeringens forslag, og det er såmænd også den eneste grund til, at vi ikke er medforslagsstillere sammen med De Konservative.

Der er specielt én regel, jeg godt vil annoncere nu, som vi har meget lyst til at fremsætte som ændringsforslag. Det er spørgsmålet om, hvor længe man skal have været her for at få permanent opholdstilladelse. Vi har noteret os, at Kristeligt Folkeparti er på skred i den sag. V og K har tidligere fremsat forslag om, at man skal have haft opholdstilladelse i 7 år, før den bliver permanent. Jeg har forstået det sådan, at Kristeligt Folkeparti nu vil arbejde for en 5-årsregel. Det vil vi gerne stille ændringsforslag om sammen med Kristeligt Folkeparti.

Og med disse bemærkninger kan jeg love et positivt udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Fru Birthe Rønn Hornbechs vedholdenhed er kendt også uden for Folketingssalen, og indimellem kan den, vil jeg sige, være befriende, ja nærmest forløsende. Jeg tænker her på, at det jo langt om længe er gået op for befolkningen, at de ændringer i udlændingeloven, som Venstre ønsker, om at oprette lejre i nærområderne, at asylansøgning, hvis det lykkes i europæisk rum at blive enig, kun skal kunne foretages derne-defra, og at også Venstre vil ønske at afskaffe de facto-begrebet, som vi har debatteret her i salen i de 3 år, jeg har været herinde, uden at offentligheden faktisk har forstået, hvad det

egentlig var, Venstre mente, ved den nu på grund af vedholdenheden.

Jeg er også fuldstændig overbevist om og kender fru Birthe Rønn Hornbech godt nok til at vide, at hun kan læse indenad og forstå, og derfor vil jeg gerne spørge, om det er gået op for Venstres ordfører, at det tidligere forslag, boligforslaget, som blev debatteret for ca. 2 år siden, dengang kun omhandlede indvandrere og derfor var diskriminerende.

Det er det nye ikke. Det gælder for alle borgere i dette land, og det vil jeg gerne bede fru Birthe Rønn Hornbech bekræfte at hun har forstået.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Når jeg tager en kort bemærkning til fru Birthe Rønn Hornbechs ordførertale, er det, fordi hun citerede mig fra en fjernsynsudsendelse, hvor jeg blev spurgt, om det ikke hjalp. Jeg sagde, at det hjalp ikke på familiesammenføringerne. Efter min mening skal der ikke hjælpes på familiesammenføringerne. Vi har det antal familiesammenføringer, som er naturligt for det antal mennesker, der bor i Danmark.

Det, dette forslag vil hjælpe på, er indgåelsen af tvangsægteskaber. Man vil formentlig ikke kunne se det i statistikken, for vi kan ikke føre statistik over tvangsægteskaber, men hvis det kan forebygges blot et enkelt eller 10 tvangsægteskaber, sådan at disse ansøgninger slet ikke når frem nogen steder, fordi ægteskaberne simpelt hen ikke bliver indgået, så har vi opnået det, vi ville med loven.

Derfor synes jeg, det sådan set er rigtigt, hvad fru Birthe Rønn Hornbech siger, at det er et lidt formynderisk forslag, for det giver faktisk et eller andet vink med en vognstang til de forældre om, at det her må de ikke gøre, for sådan gør man ikke i Danmark.

Det er rigtigt nok, at det er meningen. Vi skal i den her sammenhæng vise, hvor de danske normer går, og de går på, at forældre ikke skal tvinge deres børn til at blive gift.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, det er imponerende, at man i fuldt alvor kan komme herop og beskrive tvangsægteskaber som en udansk regel, som noget, der kulturelt ligger fjært fra det danske, og som bygger på normer fra fjerne himmelstrøg. Altså magen til mangel på kendskab til dansk kultur

skal man da lede længe efter. Jeg vil anbefale fru Birthe Rønn Hornbech at læse den udmærkede bog af Steen Steensen Blicher »Hosekræmmeren«. Så vil hun vide, at det har ikke noget specielt med fremmede kulturer at gøre. Det har noget at gøre med kulturer, som ligger tilbage i tid.

Så er spørgsmålet, hvordan man overvandt dem i Danmark. Det gjorde man gennem en kulturel revolution. Den revolution er ikke kommet til alle dele af verden. Det skal den. Men at gøre det til noget specielt udansk er næsten så forvrøvlet, som det kan blive.

Jeg vil godt bede fru Birthe Rønn Hornbech bekræfte, at hvis ægteskabsloven bliver brugt og de socialdemokratiske borgmestre holder op med at tvangsgifte folk, der ikke vil giftes mod deres vilje, overholder loven, så vil det også betyde, at en række af de folk, der kommer hertil og får ophold ved hjælp af giftermål, ikke længere kan komme hertil.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg beklager meget over for hr. Søren Søndergaard, at jeg sagde, at det var en kultur fra fjernere himmelstrøg. Jeg havde ganske overset, at Enhedslisten ikke var nået længere end til år 1850.

Så vil jeg sige til hr. Søren Søndergaard: Jeg læser loven sådan, at kriterierne for det, der skal føres bevis for for at få familiesammenføring, er anderledes end i ægteskabsloven, men det er jo mere nogle juridiske betragtninger. Hvis jeg har uret, så kan ministeren nok rette det hen ad vejen gennem de spørgsmål, vi stiller om det.

Der var vist ikke noget spørgsmål fra fru Elisabeth Arnold. Jeg er glad for, at sådan hørte jeg det i hvert fald, vi er enige om nu at få fastslået, at vi altså skal have indført danske normer. De danske frihedssynspunkter må også gælde for unge udlændinge.

Så vil jeg sige til hr. Svane: Jeg mener, jeg har forstået lovforslaget, men det er jo præcis det, vi skal bruge udvalgsarbejdet til. Så hvis der er noget, jeg ikke har forstået, så håber jeg, at ministeren kan forklare mig det.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Fru Birthe Rønn Hornbech nævnte i sin ordførertale, at Kristeligt Folkeparti skulle være på skred i spørgsmålet om, hvornår man skal til-

dele permanent opholdstilladelse, og at vi jo, som rigtigt er, har foreslået, at det først skal ske efter 5 år regnet fra den dato, hvor der fra flygtningens side er indgivet ansøgning om asyl.

Jeg vil bare sige for en ordens skyld, at det er sådan set ikke noget med at være på skred. Det foreslog vi faktisk i folketingssamlingen 1997-98. I forbindelse med behandlingen af udlændingeloven dengang stillede vi også ændringsforslag, som jeg tror Venstre støttede på det tidspunkt, så den holdning er sådan set uændret.

Det, der er det nye, er, at vi samtidig foreslår, at vi skal øge antallet af modtagne kvoteflygtninge fra 500 til 750, og jeg vil da godt høre, om fru Birthe Rønn Hornbech også vil være med til den del af vores forslag.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg synes, fru Rønn Hornbech er lovlig hård ved hr. Søren Søndergaard. Der er sandelig også i det århundrede, vi lige for nogle måneder siden har forladt, sket ganske grove og grumme ting i Danmark, som altså på det tidspunkt var udtryk for dansk kultur. Så der er ingen grund til at påstå, at hr. Søren Søndergaard er 150 år tilbage.

Min korte bemærkning går ellers på, at fru Rønn Hornbech igen vil kræve pligter. De skal have været her i 7 år, før de kan få lov at blive her. De skal altså dygtiggøre sig, de skal lære dansk, og de skal integrere sig, men om de får lov at blive her om nogle år, vil man ikke udtale sig om.

Derfor vil jeg gerne citere nogle ord af biskop Kjeld Holm fra Århus, som han udtalte, netop da han havde godkendt at blive formand for Nævnet for Etnisk Ligestilling. Han taler om pligt og ret og siger følgende:

»Vi mener, at pligt kommer før ret, at vi først må have gjort os fortjent til dette eller hint ved at gøre sådan og sådan. Efter min mening forholder det sig lige modsat. Først ret så pligt. Hvis vi agtes som de mennesker, vi er, uanset hudfarve, religion, sprog, livsvaner og kultur og sikres retslig, politisk og social ligestilling, så vil der være både en reel og moralsk mulighed for, at også hvad angår samfundspligter, kan der være ligestilling.«

Formanden:

Det giver ikke forlænget taletid, selv om man citerer en biskop, skal jeg sige.

Arne Melchior (CD):

Tak.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er interessant at høre fru Birthe Rønn Hornbech. Dansk kultur er det, der gælder i dag. Alt det andet, ud med det. Det er ikke dansk kultur. Det er fremmed, mellemøstligt. Det er altså den dér nedladende tone i forhold til vores egen historie, i forhold til de årtusinder, der er gået, hvor lige præcis det stede, vi står på i dag, har udviklet sig. Og så den foragt, hvormed man taler om folk, der enten er 100 år bagud eller 10 år foran.

Det er jo ikke mange år siden, vi havde en stor debat om nøgenhed på danske badestrande. Det kunne være noget, der virkelig optog sindene, og dengang var det meget anstødeligt, hvis folk gik nøgne på danske badestrande. Men nu er man altså totalt tilbagesående, hvis man ikke kan indse det velsignede i at gå nøgen på danske badestrande. Eller hvad? Er nøgenbadning en del af dansk kultur, eller hvad?

Det er dette fuldstændige mangel på perspektiv, der er en lille smule tankevækkende og også en lille smule chokerende. Det er den nedladende tone, som jo ikke bare skal bruges til det her formål, men som skal bruges til at sætte spor i den danske befolkning.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg har bemærket hr. Søren Søndergaards procedure for tvangsægteskaber. Hr. Søren Søndergaard må så have den opfattelse.

Jeg kan jo så konstatere, at Kristeligt Folkeparti og Venstre kan stemme sammen om 5-års-reglen.

Med hensyn til kvoteflygtninge skal jeg minde om, at udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen i 1986 også på vegne af Kristeligt Folkeparti, der dengang var med i firkløverregeringen, foreslog, at verdens flygtningepolitik blev reguleret gennem kvoteflygtninge med fælles sagsbehandling i flygtningelejre strategiske steder. Det har været Venstres politik siden.

Så kan jeg ikke lade være med at drille hr. Arne Melchior. Nu håber jeg, hr. Arne Melchior har sin humoristiske sans med i dag. Sidste gang, jeg citerede biskop Kjeld Holm for at have sagt, at tørklædetvang var vantro, skal jeg ellers love for, jeg fik på hattepulden af hr. Arne

Melchior. Så jeg har intet imod, at biskop Kjeld Holm bliver citeret her fra Folketingets talerstol.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg har da noteret mig, at den tidligere udenrigsminister, nuværende folketingsmedlem, hr. Uffe Ellemann-Jensen, holdt en stor tale i FN i 1986, og der var meget fornuftigt i den.

Nu har jeg forstået på tidligere kommentarer fra fru Birthe Rønn Hornbech til hr. Søren Søndergaard, at det drejer sig om, hvordan tingene ser ud i dag. Derfor vil jeg gerne igen spørge fru Birthe Rønn Hornbech: Vil fru Birthe Rønn Hornbech og Venstre være med til at hæve antallet af de kvoteflygtninge, Danmark skal modtage, fra 500 til 750 i dag, eller så snart det kan lade sig gøre, og ikke om 10 eller 20 år? Det var det, der var spørgsmålet, og ikke, hvad hr. Uffe Ellemann-Jensen sagde i 1986, eller hvordan det skal se ud om x-antal år. Hvordan ser Venstre på det spørgsmål i dag?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Selvfølgelig har fru Rønn Hornbech ikke noget imod, at biskop Kjeld Holm citeres herfra, men hun citerer ham for et standpunkt, han længst har forladt, og det kan jeg dokumentere, for jeg var i en – naturligvis – skriftlig polemik i Berlingske Tidende med ham, og det står på tryk i Berlingske Tidende 14 dage efter, at hr. biskop Holm havde sagt dette om tørklæder og de vantro, men at han trak dette tilbage, og det har han også gjort mundtligt over for mig.

Jeg vil gerne konfrontere fru Rønn Hornbech med biskop Holm, vi træffes jo af og til, og så vil min påstand blive bevist. Det standpunkt har hr. Kjeld Holm for længst forladt, ellers ville han jo heller ikke være formand for Nævnet for Etnisk Ligestilling. Det kan fru Rønn Hornbech nok forstå.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nej, for en evangelisk-luthersk biskop må, når han er biskop, sige, hvordan kristendom er i forhold til islam.

Det, hr. Arne Melchior blander sammen, er, at biskop Kjeld Holm vistnok ifølge hr. Arne Melchiors tidligere udtalelser her i Folketings-salen for år siden har været tilhænger af forbud mod tørklæder.

Det er slet ikke det, vi taler om. Vi taler om, at det set fra et kristent synspunkt er vantro, for præcis det, Jesus gjorde op med, var, at alle disse regler skulle kunne føre til frelsen.

Så vil jeg sige til hr. Jann Sjursen igen: Når jeg nævner 1986, er det jo, fordi det har været Venstres politik siden. Vi ønsker ganske enkelt flygtningepolitikken kørt over kvotepolitikken, at man får en retfærdig fordeling fra flygtningelejre. Sådant som flygtningepolitikken er blevet i Danmark, er den hamrende uretfærdig. Den understøtter menneskesmuglere, og vi ønsker at smadre menneskesmuglernes forretning.

Helge Adam Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti ønsker, at den danske flygtninge- og udlændingepolitik skal være stram, men samtidig fair og retfærdig. Vi finder ikke, at den er særlig stram i øjeblikket, og den bliver det heller ikke med regeringens forslag, selv om det dog er et skridt i den rigtige retning.

Skulle jeg sætte to overskrifter på lovforslag nr. L 208, så bliver det for lidt og for langsomt, for lidt, fordi der stadig væk mangler adskillige rimeligt relevante og hensigtsmæssige forslag. Regeringen og flertallet i Folketinget gør stadig næsten alle flygtninge til indvandrere med livsvarig opholdstilladelse i Danmark allerede efter 3 år. Det er ikke fair, det er ikke retfærdigt.

Flygtninge er mennesker, der skal hjælpes og hjælpes ordentligt, så længe de er på flugt, men når flugtårsagen er slut, diktatoren er styrtet, freden er genoprettet, ja, så skal flygtninge selvfølgelig fortsat hjælpes, så skal de hjælpes hjem, tilbage til det land, hvor de har boet den største del af deres liv, og hvor de har rod, medmindre de har boet i Danmark i en længere årrække, og de er blevet velintegreret.

For det andet: Vi har stadig efter konservativ opfattelse alt for lempelige regler for tildeling af dansk statsborgerskab. Flertallet giver rask væk statsborgerskab til udlændinge, som ikke kan læse så meget som en enkelt sætning på dansk, og som ikke ved noget som helst om danske samfundsforhold. Vi giver statsborgerskab til personer, som tror, at Bornholm er en sø i Jylland og Limfjorden en butik på Strøget.

Flertallet lader også udlændinge, der har været udvist i 5 eller 10 år for alvorlig kriminalitet, blive danske statsborgere, når der bare er gået et antal år, efter at udvisningen er slut, og er man over 65 år og har boet i Danmark i mere end 15 år, ja, så kan man blive dansk statsbor-

ger uden at kunne sige et eneste ord på dansk. Den praksis vil vi fortsat kæmpe for at ændre.

Så er der den statsbetalte modersmålsundervisning, som der stadig væk ikke er flertal for at stoppe. Det er urimeligt at bruge danske skatteborgeres penge på at lære udenlandske børn tyrkisk, pakistansk, kinesisk eller urdu – de penge skal bruges på at lære dem dansk, dansk og atter dansk, så længe de går i den danske folkeskole.

Når jeg sagde, det var for langsomt, ja, så hænger det sammen med, at flere elementer i regeringens lovforslag jo tidligere har været fremsat her i Folketinget, men er blevet afvist eller nedstemt af den samme regering, som nu fremsætter dem. Hvor havde det været fair og hensigtsmæssigt, at regeringen allerede for flere år siden, da vi konservative sammen med Venstre stillede forslag om, at indvandreres familiesammenføring skulle være betinget af en passende bolig, at regeringen så dengang havde sagt ja i stedet for at vente her til den 16. marts.

Og det er jo mange år siden, ja, helt nøjagtigt tilbage til den 14. december 1993 – det er såmænd tilbage i sidste årtusind – at den konservative folketingsgruppe stillede forslag om, at indvandreres retskrav på familiesammenføring skulle afskaffes. Vi skrev i vores forslag, at kun hvis familiens samlede tilknytning til Danmark var større end tilknytningen til hjemlandet, så kunne der blive tale om at give tilladelse. Nu afskaffer regeringen næsten retskravet, men hvorfor skulle dette gode og retfærdige konservative forslag afvises i 1993, i 1995 og i 1998? Ja, jeg spørger.

Havde regeringen handlet allerede dengang, så havde Danmark haft adskillige tusind færre svage indvandrere, som det er kolossalt svært at integrere i det danske samfund og mange gange helt umuligt, men regeringen vidste bedre – troede den. Vi skulle åbenbart helt ind i et nyt årtusind, og nogle folketingsmedlemmer og nogle ministre skulle ud i den virkelige verden, ud i kommunerne, hvor livet leves, før man blev klar over, hvilke problemer retskravet på familiesammenføringen medførte.

Men sådan skal det åbenbart være på udlændingeområdet. Regeringen halter konstant bag efter. Vi har set det gang på gang.

Lad mig bare minde om det samme konservative forslag fra den 14. december 1993, som blev fnysende afvist af regeringen. Der stod, at kriminelle udlændinge skulle udvises langt hurtigere og mere konsekvent. Det forslag tog

det 5 år at overbevise regeringen om var rigtigt og rimeligt. Så man må da rose regeringen for, at den er konsekvent i sin langsommelighed.

Lad mig så vende mig til de konkrete forslag i L 208:

Kravet om, at en herboende udlænding skal råde over sin egen bolig af rimelig størrelse, for familiesammenføring kan gennemføres, finder vi er et rigtigt forslag, men det er ikke godt nok. Jeg finder, at en egnet og rimelig bolig til en familie i dagens Danmark også bør omfatte eget køkken og toilet, og derfor synes vi ikke, som forslaget lægger op til, at et kollegieværelse eller et klubværelse er tilstrækkeligt for en familie. Dette synspunkt vil vi søge at skaffe flertal for under udvalgsbehandlingen.

Forslaget om, at retskravet på ægtefællesammenføring for unge under 25 år ophæves, er vi også tilfredse med. Vi er ikke et sekund i tvivl om, at mange tragedier for specielt unge udenlandske piger vil blive undgået i fremtiden, og det er godt. Det skal også understreges, at det ikke er et forbud mod at gifte sig, det kan man stadig væk gøre, men der er nu lukket for at tage ægtefællen med til Danmark, hvis ægteskabet ikke er indgået efter eget ønske af den person, der bor her i landet, og det er vel fair nok. Det er ikke dansk kultur eller har i hvert fald ikke været det i de sidste 100 år. Det var til hr. Søren Søndergaard.

Samtidig hilser jeg og den konservative folketingsgruppe det velkomment, at regeringen nu på dette område vil leve op til diverse internationale konventioner. Jeg tænker bl.a. på verdenserklæringen om menneskerettighederne og FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder. Af disse to dokumenter fremgår det jo, at ægteskaber kun skal kunne indgås med ægtefællernes frie og uforbeholdne samtykke. Det er, hvad der står.

Samtidig er det sådan, at Danmark har skrevet under på FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder, og i artikel 16 i denne konvention fastslås det, at Danmark og alle andre lande skal sikre, at kvinder har samme ret til frit at vælge en ægtefælle, som mænd har, og til kun at indgå ægteskab med deres eget frie og uforbeholdne samtykke. Desværre må det konstateres – det har vi også et medansvar for – at Danmark med den hidtil gældende retstilstand har været på klar kollisionskurs med disse helt grundlæggende internationale konventioner. Det er så godt, at det nu bliver rettet.

Endelig er det et skridt i den rigtige retning, at muligheden for ægtefællesammenføring med personer, som bor her i Danmark, og som ikke er danske statsborgere, nu kun gives, hvis ægtefællernes samlede tilknytning til Danmark mindst svarer til den samlede tilknytning til et andet land.

Når jeg siger, at det er et skridt i den rigtige retning, så er det jo, fordi vi konservative finder, at familiesammenføring for indvandrere som den absolutte hovedregel kun skal finde sted, hvis familiens samlede tilknytning til Danmark er større end til deres eget hjemland. Det var det, vi foreslog i 1993, og det har vi foreslået her i Folketinget lige siden. Det er også det, der står i det andet forslag, som vi aktuelt behandler.

Lad mig samtidig gøre opmærksom på, at der er en klar uoverensstemmelse, og det er helt specielt til indenrigsministeren, mellem lovteksten i § 9, stk. 10, og så det, der står i lovforslagets bemærkninger. I paragraffen i lovteksten står der, at opholdstilladelse som hovedregel kun kan gives, såfremt ægtefællernes samlede tilknytning til Danmark mindst svarer til ægtefællernes samlede tilknytning til et andet land.

Det er ganske klart, men af bemærkningerne på bl.a. side 10 og 11 fremgår det jo, at hvis man har to ægtefæller fra samme land, som begge er statsborgere i dette fremmede land, altså ikke i Danmark, og hvor den ene af disse to ægtefæller aldrig nogen sinde har sat sine ben i Danmark, ikke har nogen tilknytning til Danmark overhovedet, ja, så vil denne ægtefælle alligevel blive familiesammenført med sin ægtefælle her i landet, også selv om vedkommende ægtefælle har en ikke ubetydelig tilknytning til deres fælles fremmede hjemland. Og dette er jo i klar modstrid med lovteksten.

I denne situation er det jo indlysende, at de to ægtefællers samlede tilknytning til deres fælles hjemland er klart større end deres samlede tilknytning til Danmark, og derfor skal de ifølge lovens § 9, stk. 10, have afslag. Alligevel skriver ministeren i bemærkningerne, at de som udgangspunkt vil få opholdstilladelse her i Danmark. Det må opklares, om ministeren i virkeligheden ønsker en ganske anden praksis end den, som ministeren lægger op til i selve lovteksten. Det er naturligvis uacceptabelt.

Sammenfattende kan jeg altså konstatere, at lovforslaget er et lille skridt i den rigtige retning, men at to ud af de tre elementer har nogle mangler, som vi vil forsøge at samle flertal for

at ændre under udvalgsbehandlingen, og som vi i hvert fald vil stille ændringsforslag til.

Samtidig vil jeg fremhæve, at på en række områder, som er af betydning for dansk udlændingepolitik, ønsker regeringen ingen ændringer overhovedet. Det er skuffende, men det er ikke overraskende.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Helge Adam Møllers beskrivelse af, hvordan vi tildeler dansk indfødsret var hverken fair, rimelig eller rigtig.

Der blev sagt, at vi rask væk giver statsborgerskab til folk, der ikke kan et ord dansk, og at vi i øvrigt også giver det til folk, der har været udvist i både 5 og 10 år.

Der gives ikke rask væk statsborgerskab til folk, der ikke kan dansk, men der gives det til folk, som typisk har været torturofre, eller til folk, som har en alvorlig sygdom. Hr. Helge Adam Møller ved lige så vel som jeg, at vi i morges i Indfødsretsudvalget gav sådanne dispensationer, og det drejede sig om sådanne folk. Jeg erindrer en, der stort set ikke havde nogen hørelse, og dér er det vel rimelig utopisk at tro, at vedkommende, som i øvrigt oven i købet var en ældre person, har mulighed for at kunne lære et sprog.

Og det dér med udvisningen er jo simpelt hen ikke sandt. I de år, hvor jeg har siddet der, har der været to sager, hvor der havde været tale om udvisning – det er for ganske nylig – og begge disse udvisninger var ophævet meget kort efter, at dommen var faldet, af årsager, som vi ikke har noget med at gøre. Den ene var en psykisk syg person. Så det er ikke rimeligt og rigtigt. Jeg synes, at man skal citere korrekt.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Hr. Helge Adam Møller indledte med at sige, at Det Konservative Folkeparti gerne vil have en stram og retfærdig udlændingepolitik, og at stramningerne i det, der nu er fremsat af regeringen, ikke er stramme nok. Jeg opfatter ikke de fremlagte ting som stramninger.

Jeg vil gerne spørge hr. Helge Adam Møller, om han er enig med sin gruppefælle hr. Knud Erik Kirkegaards bemærkninger, fra Nordjyske Stiftstidende for den 9. marts, hvor det under overskriften »konservativ humanisme« siges, at de såkaldte de facto-flygtninge formentlig for en stor dels vedkommende er fattigdomsflygt-

ninge. De får så at sige opholdstilladelse i klumper, så det er svært at dokumentere. Og der står videre, at derfor vil Det Konservative Folkeparti have afskaffet automatikken i opholdstilladelse til de facto-flygtninge. Det bør i hvert enkelt tilfælde vurderes, hvorvidt ansøgeren risikerer personlig forfølgelse, før vi giver dem opholdstilladelse.

Men det er jo det, vi gør hver eneste gang, og derfor vil jeg gerne spørge den konservative ordfører, om han stadig væk vil fastholde ønsket om at afskaffe de facto-flygtningebegrebet i Danmark.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan forstå, at det ikke bare er de socialdemokratiske borgmestre på Vestegnen, som ikke kender ægteskabslovgivningen, men at det gør den konservative ordfører heller ikke. Det tyder jo ikke godt for, at den bliver brugt til at forhindre tvangsægteskaber de steder, hvor Det Konservative Folkeparti har nogen indflydelse. Jeg synes, at det er beklageligt, at man ikke engang har sat sig ind i de muligheder, som eksisterer.

Men jeg har sådan set et positivt spørgsmål til den konservative ordfører, og det går på, at man i bemærkningerne til forslaget, der er fremsat, citerer Kim Kjær fra Det Danske Center for Menneskerettigheder for at sige, at et ungt tyrkisk par i princippet ikke har større krav på at blive familiesammenført i Danmark end i Tyrkiet, parret kunne i princippet lige så godt blive gift og bo sammen i en tyrkisk landsby som i en københavnsk forstadskommune.

Det citat er jeg sådan set fuldstændig enig i, for det er jo et citat, der omhandler udenlandske statsborgere, altså ikkedanske statsborgere, og derfor vil jeg bare bede hr. Helge Adam Møller bekræfte, at det forslag her er et forbud mod familiesammenføringer, når det gælder udenlandske statsborgere.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen det kan jeg bekræfte 100 pct. I det øjeblik, man har fået dansk statsborgerskab, også selv om det er imod konservativ stemme, er man dansk statsborger med hud og hår og øjenfarve og alt, uanset hvor man kommer fra i verden. Dansk statsborgerskab er dansk statsborgerskab. At vi så ønsker at stramme det på

en række områder er en anden sag. Men vi har ikke første- og andenrangs danskere.

Lad mig så gå til fru Dorte Bennedsen, der sagde, at den måde, jeg havde beskrevet praksis, ikke var rigtig eller fair eller rimelig. Jeg læser op fra side 2, fordi fru Dorte Bennedsen dér har hørt galt:

Jeg startede med at sige, at vi rask væk giver statsborgerskab til udlændinge, som ikke kan læse så meget som en enkel sætning på dansk. Og det mener jeg er rigtigt. Vi har ikke noget som helst krav om læsefærdigheder. Vi har et krav om, at hvis man er under 65 år, skal man kunne tale dansk på en måde, så man kan gøre sig forståelig og med den accent, der er naturlig for det hjemland, man nu kommer fra. Men vi har ikke noget krav om, at man skal kunne læse. Vi konservative har adskillige gange stillet forslag om, at man også bør kunne læse, så man kan forstå en simpel meddelelse på en arbejdsplads.

Så har vi det andet område: det at vi hver dag, havde jeg nær sagt, eller 3 gange om året giver statsborgerskab til udlændinge, som er fyldt 65 år – også selv om de ikke har fysiske eller psykiske problemer overhovedet – hvis de har boet her i Danmark i mere end 15 år, mens de altså ikke har formået at tilegne sig dansk. Det var den anden ting, jeg nævnte, nemlig at vi giver udlændinge over 65 år, som ikke kan et ord dansk, dansk statsborgerskab. Det er da også rigtigt – må jeg sige til fru Dorte Bennedsen – at dem er der mange af i hvert eneste lovforslag, og det ønsker vi altså ikke.

Og så endelig til hr. Svane, som spurgte, om vi ønsker at ophæve de facto-begrebet. Nej, vi ønsker at ophæve retskravet, man har specielt i Danmark som de facto. Det forudser jeg ikke giver mange færre, som vil få opholdstilladelse.

Men vi vil hellere have den opholdsmulighed, som en række andre europæiske lande har, hvor de får midlertidigt ophold eller Duldung, eller hvad man nu kalder det, således at der er en mulighed for, den dag situationen tillader det – typisk er det jo borgerkrigsflygtninge – at de kan vende tilbage til deres eget land og ikke får livsvarigt ophold efter 3 år.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg har såmænd også nøjagtig samme udtalelse fra hr. Knud Erik Kirkegaard, bare fra en helt anden provinsavis. Men det er jo, desværre må jeg sige, typisk, at der er nogle konservative

MF'ere, der rejser rundt og fortæller sådan nogle ting, men når det skal stå til troende i Folketingssalen, falder de ned som et lam.

Jeg har også et spørgsmål til hr. Helge Adam Møller: Jeg kunne forstå, at det her er et lille skridt i den rigtige retning, og jeg kunne også forstå, at De Konservative vil stille nogle ændringsforslag til den sidste behandling, den endelige behandling, af det her forslag. Men stemmer De Konservative for det her forslag? Det lød meget, som om De Konservative ville stemme for.

Og så vil jeg godt lige sige med hensyn til dansk statsborgerskab, at dér må hr. Helge Adam Møller jo bare konstatere ligesom alle vi andre, at De Konservative – også Venstre for den sags skyld – stemmer for ved den endelige behandling på trods af alle de urimeligheder, som hr. Helge Adam Møller meget korrekt fremførte der er omkring tildeling af dansk statsborgerskab.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt kvittere for hr. Helge Adam Møllers fastslåen af, at det her forslag om stop for familiesammenføring, retskrav på familiesammenføring, gælder udenlandske statsborgere, for det betyder, at det er et anstændigt forslag. Det betyder nemlig, at man tager det udgangspunkt, at hvis folk har fået dansk statsborgerskab, skal de behandles ens.

Man kan selvfølgelig gøre en forskel – det gør man på utallige områder – med hensyn til, om folk er danske statsborgere eller ikke er danske statsborgere, f.eks. i forbindelse med spørgsmål om valgret. Vi synes ikke, man skal gøre den forskel, som De Konservative lægger op til, men vi anerkender, at det kan man gøre også i anstændighedens navn.

Men det, der er totalt uanstændigt, er, hvis man begynder at behandle danske statsborgere forskelligt på baggrund af, hvilken etnisk baggrund de har. Det er uanstændigt. Og det er jo lige præcis det, der ligger i regeringens forslag, og derfor forstår jeg ikke, hvorfor hr. Helge Adam Møller ikke stiller det her op som en modsætning til regeringens forslag.

Så ville vi oven i købet overveje at diskutere det med Det Konservative Folkeparti. Men det er en modsætning til regeringens forslag, som er et diskriminationsforslag, hvor man behandler danske statsborgere forskelligt.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg takker hr. Helge Adam Møller for svaret omkring de facto, at de facto altså ikke skal afskaffes. Det vil sige, at der er en divergens i opfattelsen i den konservative gruppe om, hvad de facto egentlig er for en ting, for jeg har også hørt Det Konservative Folkepartis leder som optakt til Det Konservative Folkepartis landsmøde sige, at man vil afskaffe de facto-begrebet.

Men vi kan forstå, at ordføreren for Det Konservative Folkeparti ikke vil afskaffe det, og det vil jeg gerne kvittere for.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Med hensyn til de facto-begrebet kan jeg sige, at der står klart og tydeligt – hvis jeg går tilbage til den 14. december 1993, punkt 10 i det konservative forslag – at de facto-flygtninges retskrav på opholdstilladelse i Danmark ophæves. I det sidste forslag, vi har fremsat på området, sammen med Venstre, B 55 den 6. november 1997, står der under punkt 4: ophævelse af retskravet på de facto-status. Det skulle være ganske klart. Det er det, der har stået hver eneste gang siden 1993. Det er det, jeg som ordfører har sagt hver eneste gang.

Jeg skal gerne medgive, og det tror jeg de fleste partier kender til, at enkelte medlemmer indimellem på områder, hvor man kommer ind på noget, der ikke er ens eget – jeg kunne tage mig selv med miljølovgivningen eller landbrugslovgivningen – måske kan komme med nogle formuleringer, som ikke juridisk er fuldstændig klare, fordi man ikke er inde i stoffet, som er meget kompliceret.

Men hele den konservative folketingsgruppe står bag ved, at vi ønsker retskravet ophævet.

Så til fru Pia Kjærsgaard, om vi stemmer ja til L 208. Ja, det gør vi da helt klart, fordi det er et skridt i den rigtige retning. Vi synes, det er rigtigt, at der kræves bolig. Vi synes, det er rigtigt, at unge under 25 år, som ikke indgår ægteskab frivilligt, ikke skal have lov til at få familiesammenføring i Danmark. Og vi synes, det er rigtigt, at vi lægger nogle begrænsninger – godt nok ikke vidtgående nok hos regeringen – på de, skal vi sige voksne mennesker, der ønsker at gifte sig, hvor begge to er udenlandske statsborgere. Det må de for min skyld gerne, men de skal ikke have noget krav på, at det bliver i

Danmark, hvis deres samlede tilknytning er større til Pakistan eller Tyrkiet.

Så derfor trækker det altsammen i den rigtige retning, men ikke nok.

Og så endelig til fru Pia Kjærsgaard, der siger, at det jo er meget godt alt det med tildeling af statsborgerskab og de synspunkter, vi har, men vi ender alligevel med at stemme for lovforslaget: Det er rigtigt, og det er et dilemma. Jeg tror, jeg har redegjort for det tre-fire gange fra Folketingets talerstol. Men det er 3.000, vi stemmer om, typisk 3.000 på én gang, og hvis vi ønsker at give de 2.219 af dem statsborgerskab, fordi de opfylder samtlige krav, har vi svært ved at få os selv til at sige nej til dem, fordi der så er et mindretal, der ikke opfylder kravene.

Men uanset om man stemmer ja eller nej, er der den ene gruppe, man kommer til at give en unfair behandling. Så skulle vi sidde og stemme om hver enkelt af de 3.000. Det ville tage lidt lang tid, men vi tilkendegiver det under andenbehandlingen, for dér stemmer vi imod.

Formanden:

Hr. Knud Erik Hansen som ordfører.

Knud Erik Hansen (SF):

Integration kan skabe mange problemer, og nogle skyldes, at det giver kultursammenstød, når nye kulturer kommer til et land. Andre problemer skyldes politisk abnorme forslag, som bunder i en helt overdreven frygt for nye etniske grupper: at de udgør en trussel for det danske samfund.

Det ser vi i mange forslag. Vi ser også mange forslag, hvor mål og midler har et mærkeligt forhold til hinanden. Det hedder f.eks. i de forslag, vi behandler nu, at når man vil kræve egen bolig, jamen så skal det være for at sikre et bedre udgangspunkt for integrationen. At midlet så er det, der står i forslaget, mener vi ikke. Man kunne omvendt spørge, hvis det virkelig var boligen, der var problemet: Hvorfor sørger vi så ikke for et boligmarked, hvor der faktisk er adgang til boliger?

Det hedder også så smukt, at man vil lave en effektiv – der står faktisk effektiv – indsats mod tvangsægteskaber. Og hvad gør man så? Ja, så laver man faktisk et lovforslag, som på ingen måde er effektivt, men man laver et stort bureaukrati, som reelt er magtesløst over for de tvangsægteskaber, når der virkelig er tale om tvang.

Det er en lov, som medfører, at ca. 2.500 unge skal gennem et grotesk forhør, hvor de skal vise deres ægte kærlighed, en lov, der måske ville afvise 100, fordi man har mistanke om tvang, men hvor afvisningen sandsynligvis ville være forkert eller muligvis ville være forkert, ingen ved det, i de 98 pct. af tilfældene. Så er der måske 2 pct. tilbage, og så kan man spørge, om vi ikke kunne finde andre midler til at klare det problem, som måske var mere effektive end det bureaukrati, man nu sætter op.

Og hvis vi skal tage debatten reelt, som den nu har udspundet sig de sidste par måneder, og sige, hvad der er bag de målsætninger, ja, så udspringer debatten jo i høj grad af to politiske ønsker, så vidt vi kan se, helt tilbage fra julen. Det ene stammer fra en række borgmestre, som mener, at danskheden ligger i frikadellen, og stort set ser sig gale på folk, der gifter sig med personer fra deres eget eller deres forældres oprindelsesland. Og det andet ønske stammer fra et ønske om at begrænse tilgangen af folk med anden etnisk baggrund til Danmark. Mest udtalt af Dansk Folkeparti, der mener, at knap 10.000 familiesammenføringer er et stort problem, og dette følges mere eller mindre op af forskellige partier her i salen.

I hele denne her debat synes vi i SF, at der er ét reelt problem, som vi skal tage fat på, og det er tvangsægteskaberne. Det er et problem. Der er ingen af os, der reelt ved, hvor mange ægteskaber der baserer sig på tvang. Det kan være ganske få, og i langt de fleste tilfælde ved de arrangerede ægteskaber er der ikke tale om tvang dér.

Vi tror imidlertid ikke, man kan bekæmpe tvangsægteskaber med de her bureaukratiske midler. Tvangsægteskaberne er en del af en kultur, og vi ved godt, at hvis vi skal ændre kultur og vane, så er det meget svært at gøre det med bureaukrati. Så er det via information, så er det via dialog, og det er vores opfattelse, at det vil være meget mere effektivt.

Og skal man redde de unge, der er udsat for tvang, så tror vi altså ikke på, at man primært gør det med dette forslag. Ja, det kan godt være, at man kan klare nogle, men jeg tror, man kan gøre det på en anden måde end gennem et forhør hos en embedsmand i Udlændingestyrelsen. Vi tror faktisk, at vi meget bedre kan klare det ved at sørge for, at til dem, der bliver udsat for tvang, har vi faktisk nogle effektive støtte-muligheder, således at de ved, at de kan komme og få støtte, og at vi har et ordentligt appa-

rat til at give dem støtte, hvis de bliver udsat for tvang.

Så hvis vi skal være venlige over for det her forslag, kan vi sige pænt, at så er det måske lidt naivt, men vi kan faktisk godt ærgre os gevaldigt over, at man vil bruge 12 mio. kr. om året til et vanvittigt bureaukrati.

Jeg tror faktisk, at hvis vi vil rede unge fra tvang, så kunne vi bruge de 12 mio. kr. på en langt bedre måde, langt mere effektiv måde, for det er klart, at vi skal komme tvangen til livs, og at vi skal hjælpe de unge. Men at bruge 12 mio. kr. på den her måde er for os at se på ingen måde effektivt.

Men hvis vi skal tage forslaget alvorligt – og det skal vi jo også – så synes jeg, det er et ganske stort problem, at man nu begynder at anvende helt nye retsprincipper. Det burde faktisk være en god dansk tradition både i administration og i domstole, at man dømmes ud fra en sikker viden. Det har hidtil været gældende i lovgivningen, at man skulle kunne bevise, at man ved, at det er tvang.

Nu laver man en regel, hvor man faktisk kan afvise det, uden at man ved, om der er tale om tvang, bare alene på tvivl. Blot en lille mistanke er nok til, at embedsmændene skal afvise.

Og så kan man så spørge: Hvem vil denne her usikkerhed ramme? Jamen den vil helt givet ramme de kulturer, hvor der er tradition for arrangerede ægteskaber. Her skal der ikke siges meget under sådan et forhold, før der bliver en lille smule tvivl, og så skal det afvises.

Altså den retssikkerhed og de principper, man fastsætter her, er ikke neutrale, de er kraftigt diskriminerende. Man kan blot tænke omvendt: Hvor store chancer ville der være, hvis nu en ung mand med danske forældre ville gifte sig med en lyshåret amerikaner med blå øjne i Solvang? De ville ikke blive udsat for tvivl, de ville slippe let igennem.

Jeg synes også, at vi faktisk sætter embedsmænd i en ganske umulig situation. Jeg synes faktisk, det er lidt uanstændigt, at vi som lovgivere beder embedsmænd om at foretage nogle vurderinger, som er kolossalt svære at foretage og på et meget løst grundlag. Det gælder spørgsmålet om tvang, men det gælder også om den anden regel, om tilknytning til Danmark.

Hvordan skal man operationalisere og gøre det helt klart, at der er en større tilknytning til Danmark end til oprindelseslandet? Det er nogle ganske svære vurderinger, som embedsmænd skal sidde med, og som kan blive nogle

skønspprincipper, som vi ikke burde have i Danmark.

Vi synes heller ikke, det er rigtigt at sige, at man kun kan blive familiesammenført i Danmark, hvis man rent faktisk har været her i 6 år, for det er jo det, der er tilfældet. Man skal faktisk have været her i 6 år, hvis man som udlænding skal have mulighed for at blive familiesammenført, og det synes vi egentlig er ganske lang tid, hvis man nu gerne vil giftes med en, der ikke bor i Danmark. Det må for os at se gerne være et retskrav.

Vi har også problemer med, at der kræves bolig, forinden man kan blive familiesammenført. Vi synes egentlig, det burde være en ret, at man kan stifte familie. Vi kan nære stor bekymring for, hvilke konsekvenser det kan have. Det bliver sagt flere gange, at det her ikke er stramninger. Det er det her ikke i sig selv måske, men når vi ser på den boligpolitik, der er ført, og den debat, vi har haft her, også i formiddag om de regler, der er for boliger og tildeling af boliger og muligheder for at få boliger, så vil det her ganske givet blive en stor hindring for, at man faktisk kan få lov til at stifte familie i Danmark.

Vi ser lovforslaget også have et meget særligt forhold til menneskerettighederne. Tager vi lovtæksten, står der i bemærkningerne sort på hvidt skrevet i lovtæksten, at man faktisk overtræder menneskerettighederne. Det retter man så op på ved at skrive i bemærkningerne, at loven skal administreres, så menneskerettighederne bliver overholdt.

Det er da en mærkelig måde at overholde menneskerettighederne på: at lave en lov, som faktisk ikke overholder menneskerettighederne, men hvor det overlades til administrationen at vurdere, om menneskerettighederne er overholdt. Jeg kunne egentlig godt forestille mig, hvad Europas statsministre ville have sagt, hvis det var den østrigske regering, der havde lavet det her forslag. Så var man kommet efter den.

Så med de bemærkninger skulle det være klart, at vi i SF ikke kan støtte lovforslaget og heller ikke B 72 og B 73.

Vi synes også, det er meget bekymrende, at vi har en regering, der faktisk er så skizofren med hensyn til den udfordring, der faktisk ligger i at få mange forskellige nye kulturer til at fungere i Danmark.

På den ene side – og det anerkender vi – har man et program for at lave integration, og det gør man af et ærligt hjerte og med mange gode

forslag. På anden side kommer man med nogle forslag, som faktisk mest har til formål at sige, at man godt vil sætte de fremmede lidt på plads, sådan lidt a la Dansk Folkeparti.

Vi ser faktisk noget af det her som en imødekommelse af de borgerlige synspunkter, også Dansk Folkepartis. Selv om vi jo godt ved, at det ikke fuldt ud er Dansk Folkepartis politik, og selv om mange af de ting, der fremføres af Dansk Folkeparti, er fantasifostre, giver man i virkeligheden Dansk Folkeparti lidt ret over for den danske befolkning ved at komme med disse forslag.

Vi synes, det er bekymrende, når man hører hele debatten, for det, vi står over for, er jo en udfordring, som ikke kun Danmark står over for. Vi lever faktisk i et mere og mere internationalt samfund. Vi er mere og mere vævet ind i hinanden, og det er givet, at flere kulturer skal leve sammen. Derfor er det aldeles bekymrende, at vi har en debat som den, vi har nu. Den betyder, at vi faktisk ikke får taget samlet fat på det store problem, den store opgave og den store udfordring, der ligger i at sikre, at vi faktisk kan blive et stærkt samfund med flere kulturer og også et samfund, hvor flere kulturer kan leve sammen. Det er den store opgave, og den løser man ikke med de forslag, der ligger her. De skaber tværtimod snarere forvirring.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Ja, jeg ved næsten ikke, om jeg skal grine eller græde, når jeg hører SF's ordfører tale om menneskerettigheder.

Jeg synes, det er tankevækkende, at SF med hensyn til menneskerettighederne tilsyneladende tillader, at tvangsægteskaber indgås, eller i hvert fald ikke har lyst til at gøre noget radikalt for at forhindre dem, bortset fra at udgive flere pjecer og oprette flere centre. Det Radikale Venstre og jeg er enige i, at vi bør gøre det, men der skal også rettes et virkelig frontalt angreb mod de kulturer i vort land, som stadig synes, at tvangsarrangerede ægteskaber er o.k. Menneskerettighederne trædes under fode i mange familier i dette land hver eneste dag, og jeg synes, det er et for dårligt og for usselt svar fra SF at sige, at det vil man kun gøre noget ved med de forslag, som kommer derfra.

I Det Radikale Venstre er vi ikke kulturrelativister. Alt er ikke lige godt, og det er altså skidt med tvangsægteskaber, uanset om man er fra Istanbul eller Skørping. Jeg synes, det er

pauvert, at SF – som jeg sædvanligvis har stor sympati for og tro på med hensyn til at overholde menneskerettighederne – ikke vil gøre en gedigen frontal indsats i den kulturkamp, der her er tale om.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg sagde i mit første indlæg noget i retning af, at man godt kunne have så mange gode holdninger, at man i virkeligheden kommer til at skade dem, man gerne ville gavne.

Hr. Knud Erik Hansen taler her om forhold, som er svære i en dansk sammenhæng, og det kan jeg egentlig godt forstå. Men jeg forstår ikke, at hr. Knud Erik Hansens konklusion bliver, at det problem, ja, det må løses sådan hen ad vejen og ad åre osv. osv. Jeg forstår ikke, at hr. Knud Erik Hansen ikke ønsker at sikre den menneskeret, som frit valg af en ægtefælle er.

Hr. Knud Erik Hansen sagde, at han synes, at forslaget er bekymrende. Men det eneste, hr. Knud Erik Hansen øjensynlig ikke bekymrer sig om eller i hvert fald ikke vil tage stilling til at gøre noget ved, er, at som tingenes tilstand er nu, accepterer vi mere eller mindre, at der foregår tvangsægteskaber, og det kan dog ikke være i overensstemmelse med de menneskerettigheder, som hr. Knud Erik Hansen gerne vil forsvare.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Hvis vi skal tale sammen, må jeg altså gå ud fra, at vi hører lidt efter, hvad hinanden siger. Jeg synes, jeg sagde med al ønskelig tydelighed, at vi accepterer ikke tvang, vi accepterer ikke, at der kan indgås ægteskaber under tvang, og vi synes, det er et problem, når det sker.

Det, der er emnet for diskussionen her, er, hvordan man kan løse det problem, og ingen har lette løsninger. Men vores konklusion er, at vi siger: Dette forslag – og det var det, jeg forsøgte at redegøre for ganske stille og nøgternt – tror vi faktisk ikke er den bedste måde at gøre det på. Det koster 12 mio. kr. at sætte det i værk, og man kan sige, at forskellen på det, jeg sagde, og det, som foreslås, er: Hvad er det bedste bud på anvendelsen af de 12 mio. kr.? At de, der bliver udsat for tvang, kan søge til en embedsmand i Udlændingestyrelsen, eller at de skal kunne gå til et krisecenter eller rådgivningscenter, hvor de kan få råd og hjælp og få hele den kommunale opbakning til at komme

ud af den tvang? Det sidste er for os at se en meget mere velafbalanceret og integreret løsning, end at man bare skal gå til en embedsmand og sige: Nu vil jeg godt ud af den tvang. De 12 mio. kr. kunne altså være brugt på en bedre måde. Det var det jeg sagde – overhovedet ikke, at vi ikke skulle tage det her alvorligt.

Og oven i købet har dette forslag, sådan som det er fremsat, nogle nogle menneskerettighedsprincipper, som er ganske anløbne. Derfor synes vi ikke, det er et godt forslag, men der skal så sandelig gøres noget ved den tvang, og det vil vi altså gerne være med til.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jamen jeg hørte det udmærket godt, og det var ikke et forsøg på at lave om på det, hr. Knud Erik Hansen sagde. Jeg hørte udmærket godt, at der blev sagt, at SF ikke accepterer tvangsægteskaber. Men pæne ord sagt heroppefra gør altså ikke det hele, og krisecentre og rådgivning og konfliktmægling er jo ikke alternativer til det, der foreslås her. Det skal selvfølgelig være et supplement, og jeg sagde også i min ordførertale: Lad os arbejde videre med alle de ting. Der mangler meget, og der kan gøres meget, meget, meget mere.

Men når hr. Knud Erik Hansen og SF kun vil fokusere på den ene side af problemet, accepterer man altså også, at i en eller anden periode, indtil initiativerne er slået igennem og vi har fået ændret holdningerne, er der en række unge mennesker – ingen ved nøjagtig hvor mange, men en række unge mennesker – der skal betale prisen, fordi de ikke har styrken til at sige nej til forældrene. Det er det, jeg beder SF og SF's ordfører om at forholde sig til.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg ville gerne fortsætte i et mellemtoneleje, men når jeg hører ordføreren for SF i sin ordførertale sige noget om politisk abnorme forslag, at de unge mennesker skal til et grotesk forhør, og at de skal bevise deres kærlighed, synes jeg, det er langt under kammertonen, og det klæder ikke SF, synes jeg.

Forslaget koster ca. 12 mio. kr., har man regnet ud, og hvad så? Samtidig med dette forslag sætter regeringen jo mange andre ting, bl.a. oplysning, i gang, netop i et forsøg på at give de unge mennesker mulighed for at få hjælp i et

krisecenter eller lignende steder. Det kræver jo også mod af de unge at turde bevæge sig derhen.

Derfor ligger der også set med radikale øjne i dette forslag et helt klart signal til forældregenerationen i den gruppe af danske indvandrere, der stadig vil tvinge deres børn – ikke kun til at indgå ægteskab mod deres vilje, men også til at lyve over for myndighederne, når de skal til en samtale og ikke noget forhør.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

SF taler altid meget om menneskerettigheder; det er jo blevet en eller anden slags universalreligion for SF. I Venstre har vi den opfattelse, at retten til personlig frihed, herunder retten til at gifte sig med hvem man vil, er en helt fundamental menneskeret, så vil hr. Knud Erik Hansen ikke komme herop og helt præcist forklare, hvad det er for en menneskeret, SF vurderer højere end den enkelte unges personlige frihed og retten til selv at vælge sin ægtefælle?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det er jo lidt abnormt, at fordi man ikke er enig i det middel, regeringen nu foreslår, får man at vide, at man ikke tager tvangsægteskaber alvorligt. Jeg vil godt gentage, at det gør vi, men jeg prøver også at gentage, at vi mener ikke, at det, at man går til en embedsmand i Udlændingestyrelsen, er den bedste måde at løse problemet på. Vi tror faktisk, det er bedre, at man går til et sted, hvor man faktisk kan få hele den kommunale opbakning til at få løst problemet. Under alle omstændigheder skal den unge jo sige nej til familien, og vi ved også, at det giver problemer i forholdet til familien, hvis man siger nej. Her har man brug for en anden støtte end den, at en embedsmand bare kan sige: Nu kan du ikke blive familiesammenført.

Til fru Birthe Rønn Hornbech vil jeg sige, at det, der er problemet, står jo i bemærkningerne. I bemærkningerne står der en hel del om forholdet til menneskerettigheder, ret til familieliv og lign., og der står, at i nogle tilfælde bevæger forslaget sig faktisk lige på kanten, og at man skal administrere loven således, at man ikke kommer på den forkerte side. Det var det, min bemærkning om menneskerettigheder gik på, altså på det, der står i bemærkningerne.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg vil gerne komplimentere hr. Knud Erik Hansen, fordi han siger – for sådan har jeg forstået ham – at det foreliggende lovforslag ikke hindrer praktisering af tvangsægteskaber og ikke afhjælper det problem, som vi er enige om at de er.

Hr. Knud Erik Hansen fortjener en kompliment for det, fordi hr. Knud Erik Hansen ligesom jeg ved, at så bliver man beskyldt for at gå ind for tvangsægteskaber eller for ikke at være imod dem eller for at misbruge menneskerettigheder. Derfor synes jeg, det er stærkt gjort og rigtigt gjort, og jeg støtter det, og CD støtter det. Det foreliggende lovforslag vil ikke føre til nogen begrænsning af tvangsægteskaber. Vi er alle sammen enige om, at vi ikke ønsker dem, men derfor behøver man vel ikke stemme for et forslag, som man ikke mener afhjælper problemet det mindste, og det gør det foreliggende forslag ikke.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg stillede et helt klart spørgsmål til SF's ordfører, og jeg fik nogle henvisninger til lovforslagets bemærkninger. Men det, jeg forholder mig til og vil have at vide i dag, er, hvad der er SF's politik, og jeg spørger igen: Hvad er det for en menneskeret, som SF mener skal fortrænge den enkelte unges ret til personlig frihed og ret til at vælge ægtefælle? Der må da være en helt specifik menneskeret i menneskerettighedskonventionen, som SF mener skal fortrænge den grundlæggende personlige frihed., og det vil jeg godt vide noget om.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg vil bare sige, at det er umuligt at svare på. Det svarer til, at man skal svare på spørgsmålet, hvorfor man slår sin kone, når man ikke har slået sin kone. Jeg har jo stået her og sagt flere gange, at vi faktisk synes, det er en menneskeret, at man kan gifte sig af egen fri vilje, og at man ikke skal have tvang. Det er vi ikke uenige om, så jeg forstår simpelt hen ikke spørgsmålet.

Formanden:

Jeg skal oplyse over for ordførerne, at det blev meddelt først på eftermiddagen, at for resten af dagen ville formandskabet administrere således, at der var to bemærkninger til hver delta-

ger i debatten til hver ordfører. Det burde måske have været gentaget i løbet af eftermiddagen, men det har tilsyneladende ikke givet problemer indtil nu. Men så skal jeg på givne foranledning meddele det igen og oplyse, at den administration vil gælde for resten af dagen.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg må sige, at også dette forslag, som jo har været en del af regeringens pakke på 78 forslag – det var en fortalelse før, så den må jeg jo hellere rette – er et resultat af Socialdemokratiets fejlslagne politik gennem rigtig mange år.

Jeg tror bestemt, at der har været store forventninger til, hvad regeringen ville komme frem med efter den meget omfattende debat, der har været om udlændingeområdet – det må man jo konstatere, og det tror jeg alle er enige i. Jeg tror også, der har været forventninger hos mange danskere om, at nu ville der ske en stramning af udlændingeloven. Der var i hvert fald en meget stor forventning i Dansk Folkeparti om, at sådan måtte det nok blive.

Men nu har vi så fået konstateret her ved begyndelsen af denne debat om lovforslag nr. L 208, at det aldeles ikke drejer sig om stramninger. Det drejer sig om, at man på dansk politikermåner forsøger at lære udlændinge nogle danske skikke og holdninger til tvangsægteskaber, og at man giver nogle reelle boligforhold. Også dette forslag er et forslag om integration, så har vi fået det slået fast.

Jeg må endnu en gang spørge: Hvor mange familiesammenførte under 25 år forventer man at dette forslag skal omfatte om året? Jeg synes, det var rimeligt, om man havde gjort sig nogle tanker. Det må man have gjort. Jeg kan godt forstå, at man ikke kan svare helt specifikt, men at man slet ikke har gjort sig tanker om det, kan simpelt hen ikke passe.

I 1999 blev 6.735 personer familiesammenført, og dertil kom 2.546 mindreårige børn og 199 forældre, i alt 9.480 personer. I 1998 var tallet 9.687 personer. Det er et gigant højt antal, må man nok konstatere, når fru Elisabeth Arnold sagde på et meget tidligt tidspunkt, at det måske ville dreje sig om 100 personer eller derunder eller måske slet ikke nogen.

Ifølge Udlændingestyrelsens nøgletal for 1999 er 4.469 familiesammenførte personer anført som ægtefæller og faste samleverer til herboende danskere eller nordiske statsborgere.

Det dækker over et stort antal udlændinge, der har fået dansk statsborgerskab, heraf mange

af dem uden at kunne dansk og uden at være integreret, og måske har de været straffede. Ja, mulighederne er mange, men et faktum er det, at der herinde hvert år gives et alt for stort antal udlændinge det gyldne danske statsborgerskab. Sidste år var det omkring 16.000 personer, man på den måde også fik ud af statistikkerne over udlændinge. Det er som bekendt en linje, Dansk Folkeparti ikke på noget tidspunkt har tilsluttet sig.

Det er selvfølgelig interessant at få oplyst, hvor mange personer man forventer skal tjekkes vedrørende boligforholdene, hvis det står til regeringen, og hvor mange der kommer under reglen for 25-åriges ægteskaber. Udgiftssiden på 12,2 mio. kr. indikerer jo et stort administrativt apparat. Og jeg kan ikke forstå, hvordan man kan finde frem til et beløb på det her, hvis man ikke også har et tal, man har kalkuleret med. De to ting må da hænge sammen. Det bliver et meget, meget stort administrativt apparat, og der er ikke nogen tvivl om, at det vil være meget svært at gøre det her på en seriøs måde.

Det fremgår også af forslaget, at man først vil iværksætte disse vurderinger og undersøgelser af udlændinge, der indgiver ansøgning om opholdstilladelse, efter lovens ikrafttræden, men stadig ikke noget om, hvor mange det forventes at omfatte, selv om man altså vil afsætte 12,2 mio. kr. til forslaget det første år.

Mon ikke realiteterne er at finde i den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8, hvorefter, som det beskrives i forslaget, bestemmelserne vil »blive administreret på en sådan måde, at der meddeles tilladelse til familiesammenføring i situationer, hvor en nægtelse heraf vil stride mod Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om retten til familieliv eller artikel 12 om retten til at indgå ægteskab og stifte familie«.

Omsat til dansk vil det jo stort set betyde, at regeringen føler sig bundet på hænder og fødder, og at det her forslag ikke får nogen effekt. Det kan godt være, at det ser nydeligt ud på papiret, men i praksis tror jeg ikke på at det vil få nogen effekt.

Det næste, der så skal tages hensyn til, er klageadgangen. Det bliver vel den normale procedure, at man kan klage her og der, afsluttende med en appel til indenrigsministeren, der af en eller anden grund bevilger sammenføring. Eller hvordan stiller man sig fra regeringens side til sådanne spørgsmål?

Forslaget bærer tydeligt præg af, at forslagsstilleren, indenrigsministeren, har haft travlt med at finde artikler i menneskerettighedskonventionerne frem for at tage brodden af en forventet kritik af forslaget. Det er selvfølgelig også fint nok, men det viser bare, hvor meget der er at tage hensyn til.

De samlede udgifter for Indenrigsministeriet skønnes til 9,2 mio. kr. det første år, men stadig mangler der en forklaring på, hvordan man finder frem til det beløb. Det vil nok ske senere i dag, håber jeg, eller i udvalget, hvor Dansk Folkeparti selvfølgelig vil forfølge det her spørgsmål, hvis ikke der gives tilfredsstillende svar, når ministeren skal op og svare.

Så er der de hårdt prøvede kommuner, der endnu engang vil komme til at mærke regeringens integrationspolitik i form af en ekstraregning på i år 3 mio. kr. Det er penge, der skal bruges til personale, der skal vurdere boligstørrelser, så Udlændingestyrelsen kan se, om boligkravet er opfyldt.

I forvejen byttes der jo utrolig meget rundt på lejlighederne, sådan at man skal forstå, at selv om en familie er tilmeldt en lejlighed, så findes der ofte et yderligere rend af familie og venner i en størrelse, som nedslider lejligheden og forstyrrer de øvrige beboere. Hvordan kommunerne kan finde ud af, hvem der reelt opholder sig i boligerne, er det svært at få øje på, men det er altså det, man så skal bruge yderligere 3 mio. kr. til, så tallet kommer op på de her 12,2 mio. kr. i det her lille forslag, der kræver en masse administration.

Gad vide, hvad regeringens samlede forslagsrække kommer til at koste skatteborgerne, og hvor i alverden man vil finde de mange nye millioner. Det synes jeg også man skal have svar på. Man er meget ivrig fra Socialdemokratiets side for at finde ud af, hvor andre partier vil hente pengene til forslag, som de fremsætter. Jeg vil godt vide: Er det her bare en ekstra bevilling i Finansudvalget, sådan som det plejer at være, når det gælder udgifter til udlændinge?

Men vi skal også her koncentrere os om personerne og ikke bare omkostningerne i kroner og øre. Vi må ikke glemme, at vi i mange tilfælde taler om andre kulturelle mønstre end danskernes, og at det hyggelige familie- og vennesammenhold i stedet kan blive en plage for de omkringboende. Derfor giver jeg ikke meget for de udtalelser, man forventer fra kommunerne – ikke sådan at forstå, at kommunerne

skulle gøre et dårligt arbejde, men af de førnævnte årsager.

Vi ser dog noget positivt i de foreliggende forslag, og det skal naturligvis også bemærkes, nemlig at der standses for tilladelse til ægtefællesammenføring på grundlag af proformaægteskaber. Det er positivt. Det er noget, Dansk Folkeparti flere gange har forsøgt at få gjort noget ved, og derfor har vi stillet forskellige spørgsmål vedrørende disse tydelige proformaægteskaber, som der desværre ikke holdes øje nok med. Men det er altså ikke nok til, at Dansk Folkeparti kan støtte forslaget i dets helhed, da vi ikke kan blive ved med at se pengene fosse ud af statskassen til udlændinge, direkte som indirekte.

Jeg skal ganske kort forholde mig til de to sidste forslag, fremsat af De Konservative. Altså, jeg må nok sige, at de også er meget i småtingsafdelingen, idet retskravet udelukkende gælder indvandrere, ligesom det jo også gør i regeringens forslag, men o.k., vi er positive over for de to forslag, som De Konservative stiller, og som man måske kan forvente ikke kommer til en sidstebehandling. Det ved jeg ikke, men gør de, så stemmer vi for.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg vil forsøge på at glæde Dansk Folkepartis leder med følgende bemærkning:

Det Radikale Venstre går ind for stramningerne i dette lovforslag, stramningerne med hensyn til tvangsægteskaber. Vi tror på, at dette forsøg kan bruges. Vi er fuldstændig klar over, at det ikke kan gøres på en måned, på et år eller tre, men vi forsøger hermed at finde et redskab til at sikre, at unge menneskers liv ikke trædes under fode, at der ikke trædes på deres menneskerettigheder med hensyn til at kunne vælge frit.

Og så hører vi selvfølgelig den sædvanlige melodi fra Dansk Folkeparti, der jo ellers ofte kerer sig om de svage borgere. Personlig tror jeg, at det ville være en god idé, hvis man kunne få integrationen til at køre noget hurtigere, så folk blev selvhjulpne, så folk selv kunne tjene deres penge, så der i dag ikke blev så stort et træk på de sociale konti. Tror fru Pia Kjærsgaard ikke, at en bedre integration, som der lægges op til her, også i boligdelen af lovforslaget, kan give bedre mulighed for folk af fremmed herkomst til selv at kunne begå sig i samfundet,

selv tjene deres penge og dermed betale skat til staten?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Pia Kjærsgaard kom med nogle temmelig store tal omkring familiesammenføringer, og hvad der er foregået. Jeg ved ikke, om det gør noget større indtryk på fru Pia Kjærsgaard, men jeg synes dog sådan for en ordens skyld, at de rigtige tal skal nævnes, og det gælder statistikken for 1999. Da var der 821 ægtefællesammenføringer til herboende indvandrere og 1.445 til herboende flygtninge. Så var der derudover knap 4.500, der blev familiesammenført til danske eller nordiske statsborgere.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at disse tal her jo samlet gælder familiesammenføringer fra de lande, vi taler om her, tredjeverdenslande, men også gælder amerikanerne og sydamerikanerne og svenskerne. Det er det samlede antal af familiesammenføringer for ægtefæller, og det er jo et noget andet tal end det, fru Pia Kjærsgaard opgav. Det samme kunne man gøre med hensyn til børnene; dér er det nøjagtig det samme tilfælde.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg må næsten bede om lidt udvidet taletid, hvis jeg også skal gå ind i de tal, for dem har jeg selvfølgelig også, men må jeg først sige til hr. Henrik Svane, at der altså er lidt modstrid, kan jeg høre, mellem Socialdemokratiets ordfører og De Radikales ordfører. Socialdemokratiets ordfører bekendtgjorde helt klart, at der her ikke er tale om stramninger, men jeg kan forstå, at De Radikale mener, at der er tale om stramninger.

Vi havde faktisk en diskussion om det tidligere her under ordførerdebatten, og dér mente Socialdemokratiet aldeles ikke, at det drejede sig om stramninger – tværtimod: Det, det drejede sig om, var at få unge mennesker fra en anden del af verden til at forstå, at i Danmark indgår man altså ægteskab på en bestemt måde.

Jeg synes, at det ville være godt, hvis man kunne gøre op med tvangsægteskaber, men jeg tror i lighed med andre ordførere, der har været oppe og sige det samme, ikke et sekund på, at den administration, der skal sættes til det her, overhovedet vil kunne gøre op med de tvangsægteskaber.

Hvordan kan man administrere det? Hvordan kan man egentlig finde ud af det? Hvis et par

kommer op til myndighederne og siger, at de holder utrolig meget af hinanden, så skal myndighederne sidde og bedømme, om det er sandhed, eller om det er løgn. Jeg synes, det må være en meget, meget svær opgave.

Må jeg sige med hensyn til, at det her, som hr. Henrik Svane sagde, også er et integrationsforslag: Ja, det er det jo, men dér må jeg da også sige i lighed med, jeg tror, det var hr. Helge Adam Møller: Jamen, hvis man endelig skal stille boligkrav til folk, der kommer herop, hvad er det så for noget, der står i forslaget? Ikke engang et toilet eller et køkken skal høre til. Det er jo fuldstændig absurd at sige, at det er reelle boligkrav, man stiller.

Må jeg så sige med hensyn til tallene, som fru Dorte Bennedsen var oppe og fortælle noget om, og hvor hun meget inderligt understregede indvandrerne, som det her jo handler om, at det jo er sådan, at i 1998 var der 9.740 udenlandske ægtefæller, børn og forældre, der blev familiesammenført til Danmark. Man kan dele dem i tre hovedgrupper, ægtefæller og faste samlever: 6.429 familiesammenføringer med referencen flygtninge, 1.049 med referencen indvandrere og 3.887 med referencen dansk-nordisk. Så har vi vist taget det hele med.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jamen jeg har bare lyst til ganske kort at sige til fru Pia Kjærsgaard: Vi kender det jo – tom tale og hul snak! Jeg kan nu se igen, at vi kan forvente nogle fejl-citeringer – som jo er Dansk Folkepartis største øvelse, som vi kender så godt, med den sædvanlige manipulatoriske brug af citater, der er plukket ud af en sammenhæng – når vi nu om et kort øjeblik i Dansk Folkepartis eget partiblade eller måske i pressen kan se nogle citater fra denne debat: Hr. Henrik Svane sagde stramninger, fru Dorte Bennedsen sagde ikkestramninger. Det glæder vi os til at se.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Det vil glæde vores pressechef at vide, at Dansk Folkeblad bliver så grundigt læst i Folketinget; det havde vi nu nok en fornemmelse af. Men må jeg så sige, at jeg sandelig håber, at der er andre nyhedsmedier, som vil bringe noget fra denne her debat. Det ser jo desværre ikke sådan ud. Og når man tænker på, hvilken reklame regeringen gjorde for hele denne her integrations-

pakke, hele det her tykke katalog, hvor vi skulle se forskellige ministre på forskellige områder linet opovre i Indenrigsministeriet, og det her er så, hvad der er kommet ud af det! Det er simpelt hen så sølle, at det næsten ikke er til at holde ud.

Det var regeringens foræring til danskerne! Jeg skal nok lade være med at udtrykke mig i særlig stærke vendinger, når jeg nu står på Folketingets talerstol, men jeg har sandelig lyst til at gøre det.

Arne Melchior (CD):

Hvad angår regeringens udspil med ret mange bedre regler for integration, kan CD tilslutte sig både intentioner og metoder. Nå, nu fik jeg sagt det pæne om regeringens forslag, og det fik ministeren så ikke lejlighed til at høre, men det kan ministeren jo læse senere, hvis ministeren får tid; det ved man jo ikke, for det er jo et stort ministerium.

Derimod må vi om tvangsægteskabsbehandlingen i lovforslaget sige, at vi ikke er særlig enige; det har jeg allerede givet udtryk for i en række korte bemærkninger. Vi betragter problemet om tvangsægteskaber som et socialt problem, mere end vi betragter det som et juridisk eller kulturelt problem. Derfor tjener det ikke noget formål at hæve aldersgrænsen for retskravet på familiesammenføring for derved at komme tvangsægteskaberne til livs.

Jeg skal én gang til aflægge ed på, at CD som alle andre er imod tvangsægteskaber, men vi vil altså foretrække at beskytte de unge og ikke forhindre dem i at gifte sig. Så ved jeg godt, at der er nogle, der siger: Jamen det gør vi heller ikke, men de facto gør man det jo ved de krav, man stiller med hensyn til opholdsmuligheden for det nye ægtepar.

Vi vil altså i stedet foreslå, at der gennem sociallovgivningen kan skabes hjemmel til at yde hjælp og dermed beskytte de unge mod tvang fra familiens side.

Vi tror, at de i lovforslaget fremsatte ideer skaber flere problemer. Vi tror simpelt hen ikke på, at de gavner, således som hr. Henrik Svane gør, og jeg har noteret mig . . . men det er klart, at fru Pia Kjærsgaard heller ikke kan høre, hvad jeg siger, for hun taler jo også med ministeren, men det gør ikke spor, jeg kan bare tale til stolene, de står jo ganske tålmodigt, vi har lov til at tale med hvem vi vil; men nu har jeg altså sagt en masse om forslaget her, som er ministeren ubekendt, men det vil vi jo nok få at høre i talen

bagefter . . . men jeg har altså noteret mig, at jeg faktisk er enig med fru Pia Kjærsgaard med hensyn til – og det er dog en ganske speciel dag og en ganske speciel situation – om det, som forslaget sigter på, hjælper over for tvangsægteskaberne.

Som den nybagte indenrigsminister udmærket ved fra sine år i Socialministeriet, så har der mellem den mangeårige socialminister og partierne bag socialreformen været arbejdet på loven om social service, som har til formål at styrke indsatsen for truede børn og unge. Der kan bl.a. ydes hjælp til unge i alderen 18–23 år, hvis den unge er indforstået, og det kan så formentlig udstrækkes også til 25 år.

Hvad angår mulighederne for at hjælpe de unge, bør det endvidere overvejes, om der ved en styrkelse af bl.a. SSP-samarbejdet kan skabes et forum, hvor man kan hjælpe de unge. Vi forestiller os i CD, at der i amtets regi kan etableres udrykningskorps eller et konfliktløsningsråd, eller hvad man skal kalde det, med repræsentanter for socialforvaltningen, psykologer, indvandrerorganisationer, SSP m.fl. Der er altså behov for yderligere oplysningsarbejde, og CD er naturligvis villig til at bevilge de nødvendige midler hertil.

Så skal jeg forholde mig til tilknytningskravet. Det vil i langt de fleste tilfælde betyde, at herboende vil få afslag på ægtefællesammenføring uanset danskundskaber, uddannelse, tilknytning til arbejdsmarkedet m.v. Lad os give et eksempel på det: Har vedkommende person boet i Danmark i 15 år, taget en uddannelse, har arbejde og familie her i landet, men har boet i f.eks. 18 år i Indien, hvor han så også har noget familie, så vil han, når han gifter sig med en indisk statsborger bosiddende i Indien, have en samlet tilknytning til Indien, som er større end den, han har til Danmark.

Ved en restriktiv fortolkning af tilknytningskravet – og vi må jo desværre af bitre erfaringer lægge til grund, at den som regel vil være restriktiv – vil der komme det ud af det, at der vil blive meddelt afslag på ansøgningen om ægtefællesammenføring.

Dernæst skal jeg forholde mig til kravet om egen bolig af rimelig størrelse. Også her kan vi sige ja til intentionerne, men der ligger nogle store vanskeligheder også her, for man skal sikre sig, at der ikke bliver tale om en cirkelslutning. Dermed mener jeg, at man kun kan få ægtefællesammenføring, hvis man har en selvstændig bolig af passende størrelse, men på den

anden side kan man kun få en bolig af passende størrelse, hvis man har ægtefællesammenføring. På den måde kan det altså blive en kortslutning, som altid vil komme den berørte part til skade.

Det er nogle af de indvendinger og de plusser, som vi har til det foreliggende forslag, og dem startede jeg med, kan jeg sige til ministeren. Men jeg må også gøre opmærksom på, at vi under behandlingen selv vil interessere os meget for og håber, at andre også vil, i hvilken udstrækning der er indbygget diskrimination, og også for spørgsmålet om menneskerettigheder, som hr. Knud Erik Hansen berørte, for jeg er meget i tvivl om, hvorvidt man skal kunne forvise mennesker, for det vil der jo på det nærmeste være tale om, fordi de trods myndighedsalderen går hen og gifter sig med en person af udenlandsk herkomst.

Jeg tror, at det er lige om hjørnet, og jeg skal advarende minde om, at ved sidste ændring af udlændingeloven gik man jo for langt på et væsentligt punkt, og det skal vi altså passe på ikke sker igen, fordi vi nødtigt vil dømmes for den slags ting, men først og fremmest selvfølgelig af hensyn til de pågældende mennesker. Når jeg har talt om diskriminering, så er det selvfølgelig spørgsmålet om at behandle danske borgere og udenlandske borgere på en lige måde, og det er jeg ikke så sikker på sker her.

Ja, det er alle de betænkeligheder, vi har, og jeg spår lovforslaget en langvarig og tung gang gennem udvalget.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan ikke forstå hr. Arne Melchior. Er vi ikke enige om, at vi ved, at i indvandrerkræde er det kutyme, at man indgår ægteskab på børnenes vegne, allerede når de er ganske små? Kunne hr. Arne Melchior så ikke forestille sig, hvis det danske Folketing nu stod sammen om den regel her og sagde, vi vil ikke have det, vi vil ikke acceptere det, at så ville det virke på indvandrerforældre på den måde, at den regel aldrig kom i brug? Det er jo også meningen.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg har ikke et sekund i den tid, jeg har kendt hr. Arne Melchior, tvivlet på, at hr. Arne Melchior og CD er imod tvangsægteskab, og det gør jeg heller ikke, absolut ikke, efter hr. Arne Melchiors indlæg i dag.

Det er mere et socialt end et juridisk/kulturelt problem, sagde ordføreren. Det er mere et socialt end et juridisk/kulturelt problem, hørte jeg hr. Arne Melchior sige i indledningen til sin tale heroppefra. Det er nok også rigtigt.

Jeg har på mit kontor haft siddende en kurdisk kvinde, der som 16-årig efter eget udsagn mod sin vilje blev tvunget ind i et vielsesritual i sit hjemland. Som 18-årig betalte familien en notar for at udforme og udfylde de papirer, der skulle være det juridiske grundlag for det lovformeligt indgåede ægteskab dér. Hun er siden brudt ud af ægteskabet i Danmark under stor svie og smerte.

Jeg ville så gerne, om ikke CD ville overveje, om vi ikke ved at sende det signal, vi gør med dette lovforslag, til de forældregrupper, der stadig væk i et vist omfang bruger tvang, siger, at i vores kultur vil vi ikke have det.

Det er det, vi ønsker os med dette forslag.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg tør ikke benægte, at det hos nogle af indvandrerfamilierne er kutyme, at forældrene stifter ægteskabet, medens børnene er små. Jeg tør ikke benægte det. Jeg har ingen fast viden om det. Jeg ved ikke antallet. Vi har hørt nogle tal, der ikke var så frygtelig store. Jeg ved heller ikke nøjagtigt, hvor man har dem fra.

Jeg antager, at det er min forståelse af de mennesker, jeg omgås, at mange af de muslimer, der kommer hertil, er alt andet end fundamentalister, og det er ikke sikkert, at alle påstande om, at det og det sker så og så tit, er rigtige. Men i øvrigt er det jo ikke afgørende, hvor mange det er, for vi er enige om, at vi skal forhindre det. Og jeg er da helt enig med fru Rønn Hornbech i, at det er meningen, at de skal forstå signalet, nemlig at det ønsker vi ikke her i landet, men det signal kan vi udsprede på mange måder.

Hvis dette her lovforslag i vore øjne ville kunne hjælpe på det, ville vi også støtte det, men vi tror, som jeg før har sagt flere gange, at det skaber flere problemer og vanskeligheder for administrationen og for retfærdigheden, end det gør gavn.

Det må også være svar til hr. Henrik Svane. Vi tvivler ikke på hinandens motiver, og det, at hr. Svane kommer med et enkelt eksempel, siger ikke noget om, hvad der er kutyme. Jeg mener, at netop mange af de hertilkomne muslimer er flygtet fra fundamentalistiske muslimske

regimer, og derfor skal de møde noget andet her end hårdhed.

Henrik Svane (RV):

Regeringens forslag er ikke et forsøg på at stramme udlændingelovgivningen. Det afgørende for Det Radikale Venstre er at skabe de bedste betingelser for integration, og det er med det udgangspunkt, vi har været med til at forme og fremsætte forslagene i lovforslag nr.

L 208. Det her handler altså ikke om integrationsloven, for den var første trin i den raket, der skal gøre integrationen af udlændinge i Danmark bedre.

Jeg vil gerne sige, at vi forventer, at Danmark udvikler sig positivt i de kommende år, for vi tror på, at mange flere danskere og udlændinge bliver bedre til at håndtere kulturmødet.

I denne sammenhæng er integrationsloven vigtig, fordi den betyder, at mange flere danskere og udlændinge kommer i berøring med hinanden og får gode oplevelser sammen. Det er nemlig helt nødvendigt med flere positive fællesoplevelser, fordi det sætter fokus på de mange muligheder, som kulturmødet giver, og ikke på de konflikter og fordomme og den frygt, som mange desværre forbinder med andre kulturer.

Dette er andet rakettrin, som allerede blev varslet – som også fru Dorte Benenden var inde på i sin ordførertale tidligere i debatten – da vi lavede integrationsloven. Nu skal der gøres en indsats for at få den implementeret for dem, der kom før lovens ikrafttrædelse, og som ikke har fået integration nok.

Derfor handler det heller ikke om, at Det Radikale Venstre reagerer på en folkestemning, en storm i et glas vand, fordi der var en oppisket debat før og omkring juletid. Vi hverken ønsker eller tror på, at Danmarks fremtid ligger i at isolere Danmark fra omverdenen, men – for selvfølgelig er der et men – vi konstaterede under den heftige juledebat, at der var enkelte alvorlige problemer inden for nogle afgrænsede områder, som vi gerne ville være med til at løse. Det vender jeg tilbage til om et øjeblik, men først lidt mere om baggrunden for forslagene:

Integration er en meget vanskelig proces, og vi ved, at mange andengenerationsindvandrere er splittede mellem to kulturer, og derudover er der også ofte en generationskløft mellem forældrene, førstegenerationsindvandrerne, og deres børn, andengenerationsindvandrerne.

Når et samfund er under forandring, og når mennesker oplever modsatrettede følelser, skaber det nogle konflikter. I dette tilfælde splittes mange tokulturelle unge mellem på den ene side kærlighed til og loyalitet over for et tidligere hjemland og dets skikke og traditioner og på den anden side livsmønstre og fremtidsdrømme i Danmark, hvor de har valgt at leve deres liv.

For Det Radikale Venstre er det afgørende, at de unge, der er usikre på deres fremtid eller endda har valgt uddannelse og et moderne dansk mønster, ikke tvinges mod deres vilje til at følge andre skikke.

Det bringer mig så til de mere konkrete forslag i lovforslaget:

25-års-grænsen: Vi ønsker med denne grænse at give de unge noget mere tid til selv at modnes, før de beslutter, med hvem og i givet fald hvornår de skal giftes. Deres liv skal ikke ødelægges eller deres uddannelse nægtes dem, fordi f.eks. forældrene ønsker at følge deres egne kulturelle skikke. Det har jeg set for mange eksempler på, til at jeg kan undlade at reagere som lovgiver.

Som jeg har sagt i de korte bemærkninger tidligere: Fra radikal side vil vi gerne give et kraftigt signal til den gruppe borgere med en anden kulturel baggrund, der bor i vores land, om, at vi ikke vil have, at tvangsægteskaber foregår. Vi taler ikke om arrangerede ægteskaber i lovgivningen overhovedet, for i Det Radikale Venstre har vi intet imod arrangerede ægteskaber, blot de foregår frivilligt.

Jeg sagde også tidligere i en kort bemærkning, at dette er en kulturkamp. Det står jeg ved. Kvinderne i dette land har igennem flere generationer ført en frigørelseskamp. Vi vil gerne gøre de nye indvandrergrupper i vores land opmærksomme på, at den er om ikke ført til ende så i hvert fald kommet så langt, at vi ikke vil være med til, at nogen af deres unge – fortrinsvis kvinder – skal føre en ny kvindefrigørelseskamp, som skal starte næsten forfra. Vi er kommet længere. Vi har holdninger til dette her.

Men det er altså ikke hensigten at forbyde ægteskaber eller at gennemføre forelskelseskontrol. Det handler blot om at undgå tvang. Det er udelukkende et spørgsmål om at give de unge bedre muligheder for indflydelse på deres eget liv.

Det andet forslag handler om boligbetingelser. Der vil jeg gerne sige, også til fru Birthe

Rønn Hornbech, som jeg var oppe og vende et par korte bemærkninger med: Vi har lært noget nyt. I Det Radikale Venstre forholder vi os til den tid, vi er i. Vi har ikke skiftet mening om, at vi ikke vil lave en diskriminerende lovgivning ved at stille boligkrav, men når vi ser koncentrationerne i visse boligområder i Danmark, har vi forståelse for, at en vellykket integration også har sit udgangspunkt i en ordentlig bolig.

Det skal ikke forstås sådan, at forskellige generationer ikke kan bo under samme tag. Det kan de også ifølge det nu fremlagte forslag.

Men vi vil gerne modvirke en for stor koncentration, for vi tror på, at det støtter integrationen. Det er udgangspunktet for dette forslag.

Vi tror ikke på, at det er gavnligt med sociale ghettoer, hvad enten man er dansker, eller man er udlænding. Det er faktisk svært at komme godt fra start i et nyt land, hvis man ikke har nogle ordentlige boligvilkår.

Derfor bør man også lægge mærke til, at det i de 78 forslag, der er fremsat af regeringen, i det, der så går under navnet integrationspakken, er en række tiltag, som beskriver, hvordan vi vil søge at give folk, der kommer til vores land, bedre boligvilkår, end det er lykkedes indtil nu. Fordi for stor sammenklumpning af folk, der har sociale problemer, giver en dårlig dagligdag. Det gælder både for dem, der er danske, og for dem, der er indvandrere.

Afslutningsvis vil jeg så godt understrege, at det ikke handler om at isolere Danmark. Det handler ikke om at få færre udlændinge hertil. Det handler tværtimod om at skabe de bedste betingelser for, at alle kan være med til at opbygge det næste Danmark, uanset hudfarve, kultur og etnisk oprindelse.

Til sidst skal jeg så bare lige i forhold til B 72 og B 73 sige, at vi ikke støtter forslagene. Vi synes, at de forslag, som regeringen har lagt frem, er bedre. Derfor støtter vi ikke de to forslag.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Nu har jeg hørt hr. Henrik Svane sige flere gange, at det her skulle være et kraftigt signal fra det danske samfund om, at vi ikke ønsker tvang. Kunne man ikke godt forestille sig den situation, at de 12 mio. kr. faktisk var bedre brugt som et kraftigt signal, der ville sprede sig ganske gevaldigt, hvis man sørgede for, at man fik information ud om, at vi ikke vil acceptere tvang. Det er jo strafbart, så vi behøver ikke ny lovgivning mod det. Og kunne man ikke godt

forestille sig, at de unge fra indvandrerfamilier, der ikke vil acceptere det, som det andet faktisk oplevede, at de kunne få en effektiv støtte fra det offentlige, og at pengene var bedre brugt på den måde.

Det andet er også til hr. Henrik Svane: Vel vidende at det er meget kompliceret, hvis de unge skal sige nej til det her, kunne de så faktisk ikke få en bedre støtte, hvis de gik til rådgivningscentret, der kunne støtte dem i hele den svære proces, det er at sige nej, samt i virkeligheden få en støtte til at kunne genoprette forholdet til familien efterfølgende, for det er jo også vigtigt. Kunne de unge ikke gøre det, i stedet for at komme op til en embedsmand i Udlændingestyrelsen, som bare kan sige: Det er tvang det her. Og så må de gå ud ad døren uden sikkerhed for støtte. Var man ikke bedre tjent med, at man fik støtten, og at pengene blev brugt på en anden måde.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Til hr. Knud Erik Hansen vil jeg sige, at jeg er fuldstændig enig. Tvang er strafbart, og vi har lovgivning i Danmark, som forbyder tvangsægteskaber. Men når vi nu konstaterer, at det sker alligevel, så mener vi, det er væsentligt at gøre en radikal indsats mod den gruppe af forældre, der stadig væk tvinger deres børn.

Jeg er fuldstændig klar over, som det også er sagt i mine korte bemærkninger tidligere i debatten, at med det her forslag løses problemet ikke med ét slag. Derfor beder jeg også SF's ordfører være opmærksom på de tiltag, der ligger i udlændingepakken fra regeringen, nemlig konkrete forslag til, hvordan man også fra regeringens side ønsker at gøre en meget større indsats omkring oplysning samt støtte til de unge efter et eventuelt afslag.

Det er helt klart, at der skal gås på flere ben her, men vi fastholder, at det er vigtigt at sige til forældrene: Hvor I nu i nogle tilfælde har tvunget jeres børn til at blive gift mod deres vilje, skal I nu også tvinge jeres børn til at lyve over for myndighederne. Det tror vi vil have en signaleffekt over tid, men det lykkes selvfølgelig ikke lige fra starten, for der skal oplysning og oplysning til. Det tror jeg, vi er helt enige med SF om.

Søren Søndergaard (EL):

Nogle gange sker det jo, at man kan blive mere gal på sine venner end på sine fjender, og sådan

er det jo også i politik. Fjenderne ved man, hvor man har, men når vennerne siger eller mener noget, man er meget uenig i, så kan man jo blive ret sur.

Nu er hverken Socialdemokratiet eller De Radikale Enhedslistens politiske venner. Alligevel må vi jo sige, at på enkelte områder har vi historisk set i hvert fald følt en vis samhørighed, f.eks. med Det Radikale Venstre i forsvaret af grundlæggende humanistiske værdier. Det er vel også derfor, at vi er overraskede og forbandede over, at den radikale folketingsgruppe er medforslagsstiller til det foreliggende diskriminationsforslag. Heri er vi i øvrigt fuldstændig enige med Radikal Ungdom. Det fremgår af det seneste nummer af Det Radikale Venstres medlemsblad, hvor Radikal Ungdom netop advarer mod forslaget.

Til gengæld er vi lodret uenige med hr. Henrik Svane, som i samme medlemsblad gør et forsøg på at aflive, hvad han kalder myter om forslaget. En af disse myter skulle være, at alle unge under 25 år ikke længere kan få deres ægtefælle til landet. Det er ikke rigtigt, siger hr. Svane, og han siger det med følgende ord: »Det er naturligvis ikke korrekt. Vi foreslår at komme tvangsægteskaber til livs ved at ophæve den automatiske ret til familiesammenføring for 18-25-årige. Det får kun betydning for tvangsægteskaberne. 23-årige Claus kan stadig få sin tyrkiske hustru til landet.« Sådan ser den radikale ordfører på indholdet af det her forslag. Claus kan få sin tyrkiske kone til landet. Så er det jo helt godt. Eller er det?

I virkeligheden synes vi, det er en meget præcis, men også en meget rystende beskrivelse af, hvad vi kan forvente. For det skal nok passe, at Claus kan få sin kone herop. Spørgsmålet er: Hvad med Ali, hvad med Kemal, og hvad med Ibrahim? Kan de få deres kærester fra Iran, Tyrkiet eller Pakistan hertil?

Formelt set behandler lovforslaget alle lige. Ingen under 25 år kan gifte sig med en udenlandsk statsborger uden særlig tilladelse. Den tilladelse får danske Jens imidlertid uden problemer, også selv om hans unge, importerede filippinske kone kun siger ja til ægteskabet af frygt for tæsk eller udvisning. Problemer får til gengæld tyrkiske Ali, når han vil giftes med den pige, som han har mødt på en ferie i forældrenes hjemland, og det ganske uanset at tyrkiske Ali er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Som hr. Svane så frimodigt erkender, så bliver praksis en forskelsbehandling

mellem danske statsborgere, og det kunne Enhedslisten selvfølgelig ikke drømme om at støtte.

Derudover mener vi, som jeg allerede har antydet i korte bemærkninger, at det fremlagte forslag, når vi snakker at forhindre tydelige tvangsægteskabslignende giftermål i Danmark, er aldeles overflødig. Man vil i virkeligheden stramme familiesammenføringsreglerne for at tilfredsstille den flok af Vestegnsborgmestre, som rejste denne her sag, og som lige pludselig blev åh, så bekymrede over de stakkels unge, som blev familiesammenført via et påstået tvangsægteskab. Det lyder da også grumt.

Men det rejser det simple spørgsmål: Hvis disse borgmestre vil forhindre tvang, hvorfor bruger de så ikke den ægteskabslov, som allerede i dag giver dem mulighed for det? Hvorfor har de ikke brugt den? Der kendes ingen eksempler. Hvorfor lave en ny lov, når der på det her område allerede er én. Det har selvfølgelig kun den forklaring, at det er noget andet, vi snakker om her.

Vi snakker endnu en gang om en regering, som er bange for fremmedhaten, som har skræmt tusindvis af mennesker her i landet til at frygte de fremmede, og som derfor taktfast synger med på omkvædet: Stramninger, stramninger, flere stramninger. Og i stedet for at sige fra over for det, så har regeringen valgt at sige ja. Dermed er regeringen altså også kommet til at sige ja til forskelsbehandling mellem danske statsborgere, ja til diskrimination.

Jeg kan godt forstå, at Radikal Ungdom har valgt at sige fra. Enhedslisten gør det samme.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg skal indledningsvis forsøge at rette en misforståelse, som kører på venstrefløjen i debatterne for øjeblikket, og som altså også slap ud af hr. Søren Søndergaards mund. Ingen kan gifte sig uden at have nogen særlig tilladelse. Jeg vil godt bede hr. Søren Søndergaard bekræfte, om det er rigtigt eller forkert. Det er mig ubegribeligt, at så mange på venstrefløjen, og senest hr. Søren Søndergaard fra den venstrefløj, som jeg for så vidt egentlig føler, jeg tilhører, ikke vil være med til at søge nogle pragmatiske løsninger på de meget konkrete og reelle problemer, som nogle unge står i. Og Ibrahim kan også få sin kone til Danmark, selvfølgelig.

Derfor har jeg også lyst til at sige, at jeg simpelt hen ikke forstår, at der er så mange, der bruger så meget krudt på beskyldninger mod os i Det Radikale Venstre, når vi – og med vi mener jeg os, der vender os mod højredrejningen – i nogle sammenhænge i indvandreredebatten, flygtningedebatterne føler, at vi i en vis forstand står med ryggen mod muren. For det er jo ikke kun den yderste højrefløj, der går rundt og får rigtig dårlige ideer. Det er også indimellem Venstre og Det Konservative Folkeparti. De har f.eks. travlt med at afskaffe de facto-flygtningebegrebet. Jeg synes, det dog er mere væsentligt at bruge energi og tid på at diskutere retssikkerheden for forfulgte mennesker end på at angribe os, fordi vi søger løsninger til at støtte unge mennesker, der er usikre og splittede mellem to kulturer. Det synes jeg også, at Enhedslisten skulle deltage i.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu beklager jeg selvfølgelig, at hr. Henrik Svane ikke har hørt vores kritik af de forslag, der er kommet fra Venstre og De Konservative igennem de sidste 6 år, vi har været i Folketinget. Det må vi jo så forsøge at gøre bedre. Men vores kritik af Det Radikale Venstre er ikke en pind større end den kritik, som kommer fra Radikal Ungdom. Det er sådan set præcis den samme, som jeg refererede fra det blad, som jeg læste op af.

Men det jeg synes er tankevækkende, når hr. Henrik Svane snakker om pragmatiske løsninger, er, at de forældre, der altså er rodfæstede ikke i en specielt udenlandsk kultur, ikke en specielt sydlandsk kultur, men en kultur, der ganske rigtig er gammeldags og skal bekæmpes, tvinger deres børn til at blive gift med deres børns vilje, ja, så tror hr. Henrik Svane, at man kan løse problemet ved at fortælle dem: Ja, men hvis I skal have lov til stadig væk at gøre det, så skal I også tvinge jeres børn til at lyve over for myndighederne. Nej, men altså herregud. Er der nogen, der forestiller sig, at det vil gøre en forskel? Er der nogen, der forestiller sig, at bare fordi man siger til nogle mennesker, som er villige til at bruge effektive midler mod deres børn, tvinge deres børn til et ægteskab, at nu må I ikke lyve over for myndighederne, så hups, så vil de lige pludselig acceptere noget andet. Selvfølgelig ikke.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Har jeg forstået hr. Søren Søndergaards udlægning af menneskeretten rigtigt? En ensartet behandling af alle sager for alle, der er her i Danmark, uanset at der hænger et menneske ved, hvis frihed trædes under fode. Det er menneskeretten ud i dens egen modsætning.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jamen til hr. Søren Søndergaard vil jeg sige: Jeg giver lige én mulighed til for at svare, om det er rigtigt forstået, at Enhedslisten har den opfattelse i forhold til lovforslaget her, at ingen kan gifte sig uden særlig tilladelse. Det fik jeg ikke svar på. Det kan også bare være en finke, der røg af panden før. Så er det også i orden, hvis ikke jeg får et svar.

I forhold til at føre Radikal Ungdom frem, så synes jeg, det er fuldstændig fair og reelt. Nu er spørgsmålet, hvor stor en del af Radikal Ungdom, der rent faktisk er imod os på det her punkt. Vi har også hørt, at det radikale bagland var i oprør, den radikale hovedbestyrelse. Men indtil nu har jeg kun kunnet tælle i den radikale hovedbestyrelse til fem. Det er der også nogle journalister, der er ved at finde ud af. Så der er stor opbakning generelt i Det Radikale Venstre til det her forslag, men vi tør godt diskutere offentligt, for der er højt til loftet om uenigheder i vores parti. Og det har jeg lyst til at fortsætte med.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jamen det glæder mig, at hr. Svane vil fortsætte diskussionen med Radikal Ungdom. Nu refererede jeg fra et blad, som ikke udgives af Enhedslisten, men som udgives af Det Radikale Venstre. Det Radikale Venstres medlemsblad er dér, jeg har oplysningerne fra. Men så må det vel også betyde, at hr. Henrik Svane er villig til at diskutere de synspunkter med Enhedslisten, fordi vi siger fundamentalt det samme som Radikal Ungdom.

Jo, selvfølgelig har man lov til at gifte sig uden tilladelse. Man kan jo bare tage til Tyrkiet f.eks. I det lovforslag, der ligger, er der ikke noget problem om, at man ikke kan gifte sig uden tilladelse. Spørgsmålet er om muligheden for familiesammenføring. Det er jo det, vi diskuterer.

Så til fru Birthe Rønn Hornbech vil jeg sige: Der er masser af kvinder, der er grusomt undertrykt i deres ægteskab. Der er masser af kvinder, som ikke alene har et 8-16 job, eller hvornår tidsrammen nu er, men også udfører det meste af husarbejdet i deres hjem.

Der foregår en stor undertrykkelse af mange kvinder. Jeg tror, vi vil få meget svært ved at lave en lovgivning imod det, men vi kan arbejde for, at kvinder siger fra over for det, og vi kan gøre noget ved det, i det omfang kvinder siger fra.

Det samme med tvangsægteskaber. Hvis bare én person i et tvangsægteskab siger fra, har vi mulighed for at gøre noget. Det har vi i øvrigt allerede med den nuværende lovgivning, men det kræver selvfølgelig, at der er en person, der siger fra. Hvis der ikke er en person, der siger fra, er det næsten umuligt at gøre noget.

Og derfor skal vores anstrengelser gå på at skabe det fundament, som gør det muligt for en kvinde eller en mand, der ikke ønsker at indgå et tvangsægteskab, at sige fra, således at vi kan bruge den magt, som statsmagten har, til at sige: Her går grænsen, vi kan ikke acceptere det ægteskab.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Der er jo hverken hoved eller hale på det, hr. Søren Søndergaard siger i dag. Har hr. Søren Søndergaard nu ikke i adskillige korte bemærkninger heroppefra brokket sig over, at Vestegnens borgmestre, hvis man fulgte reglerne, som de var, ikke gjorde, hvad de skulle, nemlig at afvise visse ægteskaber? Var det ikke et af hr. Søren Søndergaards argumenter for at være imod lovforslaget?

Nu siger hr. Søren Søndergaard jo selv: Jamen ægteskaberne kan også indgås i Tyrkiet. Jamen hvad har det dog med de vestegnsske borgmestre at gøre? Det er jo præcis det, der er et af problemerne.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg synes, det ligner lidt af en tanke, at hr. Søren Søndergaard, der plejer at være rimelig klar i sine svar, svarer så uldent på det, hr. Henrik Svane spurgte om, og derfor vil jeg gerne have hr. Søren Søndergaard til at bekræfte, at dette lovforslag ikke vedrører ægteskaber og retten til ægteskaber. Det vedrører spørgsmålet om

familiesammenføring for en bestemt aldersgruppe.

Og så vil jeg godt spørge hr. Søren Søndergaard, om det overhovedet ikke gør indtryk på hr. Søren Søndergaard, at en række af de unge – jeg nævnte et eksempel før, jeg har andre – som dette forslag vedrører, giver udtryk for, at de støtter det, at de er glade for det, fordi det giver dem luft; som nogle af dem altså udtrykte det: Nu bliver vi reddet. Det giver dem mulighed for at blive ældre og mere modne, inden de skal tage stilling til det eventuelle ønske fra forældrene om en ægtefælle fra hjemlandet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, og jeg håber ikke, at det er specielt uklart, at det her forslag omhandler familiesammenføringer, men det har jo med ægteskab at gøre. Det er jo det, det handler om, og derfor er der den sammenhæng, som jeg har prøvet at skitsere, og den sammenhæng kan man ikke tale sig fra.

Hvis man ønsker at blive gift og er under 25 år, kan man fuldstændig frit gøre det. Man kan bare ikke få familiesammenføring i Danmark, og det er det problem, der vil vise sig at være diskriminationen i praksis. Claus vil få dispensation, men Ali vil ikke få dispensation.

Det hænger jo så også sammen med det spørgsmål, som fru Dorte Bennedsen rejser. Fru Dorte Bennedsen siger, at der er mange unge, der er glade for det her forslag, takker for, at det her forslag bliver gennemført. Men det er altså unge, som ikke selv er villige til at sige fra, for hvis de selv sagde fra, så ville et ægteskab kunne forhindres i dag.

Så det er altså unge, der over for alle offentlige myndigheder undtagen altså over for hr. Henrik Svane og fru Dorte Bennedsen, når de mødes med dem, men over for alle andre siger de: Vi er lykkelige, vi ønsker, at det her ægteskab skal eksistere. Problemet er, at dem vil man altså hjælpe ved at sige: Ha ha, I kan godt gifte jer. Det bliver bare ikke i Danmark.

Men eksisterer der så ikke også en mulighed for, at en række, der rent faktisk er lykkelige og rent faktisk ikke har nogen ønsker om at bryde ud, som hr. Henrik Svane og fru Dorte Bennedsen ikke har mødt, også bliver ramt? Jo, selvfølgelig, og derfor er logikken i det her præcis, at det forslag kun kan fungere, hvis det er diskriminerende, hvis det er Ali og Ibrahim, der bliver ramt, mens Claus aldrig bliver det.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Søren Søndergaard siger lidt anklagende – og det er så min tolkning, det er muligt, at det ikke var ment sådan – at så drejer det sig om unge, der ikke er villige til at sige fra.

En 18-årig pige, hvad er hendes reelle muligheder for at sige fra? Hun bor hjemme hos forældrene, hun har ikke selvstændig økonomi, hun kan ikke flytte hjemmefra.

Jeg er enig i al rådgivning, al hjælp, alle muligheder for at hjælpe en sådan pige, men det kan da ikke undre én, at det er svært at sige fra.

Det var det, vi oplevede med 1998-loven, hvor vi sagde, at de unge skal sige fra. Og der er det, Udlændingestyrelsen har oplevet, at de kommer ud og afleverer deres ansøgning om familiesammenføring og siger: Vil I ikke godt sige nej? Og når de så bliver indkaldt til møde, og det bliver forældrene også, har de ikke modet til at holde fast ved, at dette her er tvang.

Det er lige præcis den type og gruppe af unge, vi gerne vil hjælpe, plus lave alt det, som hr. Knud Erik Hansen og andre har talt om, rådgivning og krisehjælp og hvad ved jeg. Det er jo ikke et alternativ.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Søren Søndergaard, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg må gentage, hvad Udlændingestyrelsens tidligere direktør, hr. Claes Nilas udtalte i Jyllands-Posten den 3. januar: »Vi har bevidst udvalgt sager, hvor vi havde mistanke om, at de unge ikke indvilligede i ægteskabet, men når man går dem på klingen, så siger de, at selv om ægteskabet er arrangeret, så er de fuldstændig enige med forældrene i, at det er en god idé.« Og derfor var der ikke ét af de 50 ægteskaber, som man havde taget ud, som kunne få den konsekvens, at man kunne sige nej.

Udlændingestyrelsen kan altså ikke konstatere det. Så siger vi i en lov, at de skal konstatere det. På hvilket grundlag, når de ikke kan? Jamen jeg ved godt på hvilket grundlag. Ali og Ibrahim, Claus og Jens, det bliver på det grundlag. Måske bliver det lidt mere forfinet, alt efter hvilken tyrkisk landsby man kommer fra osv. Men det bliver jo det, for der er ikke noget objektivt grundlag, det har vi Udlændingestyrel-

sens ord for, og derfor bliver denne her lovgivning diskriminerende.

Jann Sjursen (KRF):

Jeg skal først forholde mig til nr. L 208, et lovforslag, som er en del af regeringens udlændingepakke.

Jeg vil godt indledningsvis understrege, at Kristeligt Folkeparti støtter langt de fleste af elementerne i regeringens samlede udlændingepakke, men når det gælder L 208, kan vi ikke følge regeringen. Det skyldes først og fremmest forslaget om at ophæve retskravet på ægtefællesammenføring for unge under 25 år. Målet – at begrænse antallet af tvangsægteskaber – er vi naturligvis enige i, men midlet, at overlade til unge under 25 år at bevise for myndighederne, at de frivilligt indgår ægteskab, kan Kristeligt Folkeparti ikke acceptere. Vi tror heller ikke, at det løser de unges problemer med tvangsægteskaber.

For det første er det dybt betænkeligt at opstille forhindringer for myndige personers indgåelse af ægteskab. Det er en menneskeret at indgå ægteskab. Og det er uklart, under hvilke omstændigheder man konkret vil kunne overbevise myndighederne om, at der utvivlsomt er tale om et frivilligt indgået ægteskab.

For det andet vil forældrene, som udøver direkte eller indirekte tvang, stadig kunne beskyldes de unge for at modarbejde dem, hvis de ikke formår at overbevise myndighederne om, at ægteskabet er frivilligt. Uanset hvilken ordning der gennemføres for at afskaffe tvang ved indgåelse af ægteskaber, vil det altid være de unge, der løber en særlig risiko for at blive mistænkt for sabotage af deres forældre.

Sammenfattende er der altså for Kristeligt Folkeparti ikke noget, der tyder på, at regeringens initiativ for at begrænse tvangsægteskaber vil lykkes. Det eneste, der opnås, er en begrænsning af antallet af familiesammenførte udlændinge, og det er ikke for Kristeligt Folkeparti et formål i sig selv.

Kristeligt Folkeparti ønsker i stedet, at der indføres obligatorisk mundtligt interview med henblik på prøvelsen af frivilligheden i sager om arrangerede ægteskaber og andre sager, hvor der er mistanke om tvang. Formålet med et sådant forslag er at give de involverede parter mulighed for selv at give til kende, om de ikke indgår ægteskabet frivilligt.

En sådan procedure kan anvendes i de tilfælde, hvor udlændingemyndighederne har en

mistanke om, at der er tale om et ægteskab, der er arrangeret af andre end ægtefællerne selv, og det nye i en sådan sammenhæng i forhold til nugældende regler er jo så sær, at hvis der er behov for en tolks medvirken, skal det undersøges, om en sådan er upartisk, og at forældre og andre slægtinge utvetydigt ikke må være til stede ved et sådant interview.

Noget tilsvarende kendes fra Sverige, hvor regeringen i starten af dette år fremsatte et forslag til begrænsning af tvangsægteskaber, og jeg vil også henvise til rapporten fra Nordisk Ministerråd »Arrangeret ægteskab og tvangsægteskab i Norden« fra december 1999, hvori der foreslås noget tilsvarende, at der ses på rutinerne for interview af ægtefæller i stedet for på stramninger i udlændingelovgivningen, når man ønsker at begrænse antallet af tvangsægteskaber, af menneskeretlige grunde såvel som af praktiske grunde.

Det anbefales også i rapporten, at der oprettes kriseberebning, bl.a. krisetelefoner, at der sker en opfølgning over for udstødte familiedømmede, f.eks. en overfaldsalarm, anonymer identitet m.v., at der gives tilbud om familiemægling, ung til ung-netværk, og at relevante fagpersoner og myndigheder opkvalificeres.

Kristeligt Folkeparti finder, at Danmark skal basere sig på disse nordiske gennembearbejdede forslag i stedet for regeringens hovsaforslag.

Jeg vil i øvrigt også gerne gøre nogle bemærkninger omkring forslaget om, at den herboende skal have egen og rimelig bolig som betingelse for familiesammenføring. Det er et krav, som efter Kristeligt Folkepartis opfattelse er ude af proportioner. Det er umuligt på rimelig vis at afgøre, hvad der er en passende bolig. Mange danskere lever i dag i lejligheder, der er meget små. Der lægges op til flere skøn fra udlændingemyndighedernes side end i den nuværende lovgivning, hvilket indebærer en større risiko for forkerte afgørelser, afgørelser, der er bestemmende for, om man kan få lov til at leve sammen med sin ægtefælle i Danmark eller ej. Efter vores opfattelse bør tilfældigheder ikke råde i så vigtig en sag.

Vedrørende tilknytningskravet, hvor regeringen jo altså foreslår, at der som hovedregel kun kan gives tilladelse til familiesammenføring af en ægtefælle eller fast samlever her i landet, hvis parternes samlede tilknytning til Danmark mindst svarer til deres samlede tilknytning til et andet land, er vi fra Kristeligt Folkepartis side imod et sådant, fordi det også her i praksis vil

være umuligt at opgøre graden af tilknytning til Danmark, henholdsvis til udlandet.

Reglerne på det her område er faktisk også allerede i dag meget stramme. F.eks. kan en udlænding, der ikke er flygtning eller nordisk statsborger, først få en ægtefælle eller samlever til landet efter minimum 6 års ophold i Danmark.

Vi mener altså også, at dette forslag fra regeringens side vil få uheldige konsekvenser for den herboende, der, trods at parrets samlede tilknytning til et andet land er større end til Danmark, ikke ser sig i stand til at bryde med nogle meget tætte bånd til Danmark.

Som det fremgår af ovennævnte, kan vi altså fra Kristeligt Folkepartis side ikke støtte regeringens lovforslag.

Og det er ikke, fordi jeg ikke sådan har ønske om at kommentere nærmere på de to forslag fremsat af Det Konservative Folkeparti, B 72 og B 73. Det ville jeg sådan set gerne have gjort, men da Kristeligt Folkeparti ikke kan tilslutte sig regeringens lovforslag af de nævnte grunde, turde det også fremgå, at vi så heller ikke kan tilslutte os de to beslutningsforslag, som er fremsat af Det Konservative Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg beder om forladelse, hvis jeg var lidt uopmærksom i starten af hr. Jann Sjørnsens indlæg, men jeg syntes, jeg hørte et forslag fra Kristeligt Folkeparti om, at man godt ville gå med til nogle frivillige interview.

Hvis jeg hørte rigtigt, vil jeg godt lige bede hr. Jann Sjørnsen udbygge, hvad der egentlig mentes med det, hvis jeg har hørt rigtigt. Det kan på grund af dårlig akustik i salen være, at jeg hørte forkert.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Til hr. Henrik Svane: Jeg sagde faktisk obligatoriske interview i sager, hvor man har mistanke om, at der kan være indgået tvangsægteskab, men interview sådan at forstå, som jeg faktisk tror hr. Søren Søndergaard var inde på tidligere i debatten, at man får skabt en platform, hvor de unge selv kan tilkendegive, om de indgår et ægteskab frivilligt eller ej.

Det er sådan set alfa og omega for os, og her mener vi godt, vi kan nå længere, end vi er nået i dag, bl.a. ved at sikre, at tolkene er upartiske, og ved at sikre, at forældre eller andre familie-

medlemmer ikke kan deltage i sådanne interviews. Her mener vi, der reelt kan strammes op i forhold til det, der sker i dag, når der også fra Udlændingestyrelsens side bliver spurgt, om det nu også er frivilligt, eller hvad det nu er.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Men skal det forstås sådan, at Kristeligt Folkeparti foreslår, at før ægteskabet indgås, skal man træde frem for myndighederne i et obligatorisk interview? Hvadenten det er før eller efter, at ægteskabet måtte være indgået, kan jeg ikke se, at det skulle give mindre problemer i de familier, hvor ægteskabet er søgt tvangsarrangeret, og derfor kan jeg ikke helt forstå logikken i forhold til det forslag, regeringen har fremsat, og som vi står bag.

Vi vil netop gerne lægge pres på de forældregrupper, der tvinger deres børn til at blive gift mod deres vilje. Men jeg mener, at med det forslag, jeg hører hr. Jann Sjørnsen nævne her, vil der da også være tale om at lægge et stort pres på de unge for at indrømme over for deres forældre, at de ikke vil giftes, når de kommer hjem. Jeg kan ikke se, at det giver et mindre pres på den unge end det, regeringen forestiller sig med sit forslag.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Det, vi forestiller os, er jo ikke, at de skal afgive sådanne interview, for de indgår ægteskab, for ægteskabets indgåelse er jo en sag mellem de unge selv. Det skal være i forbindelse med familiesammenføring her til landet, bare for at slå det fast.

Det andet, som er vigtigt for os i denne sammenhæng, er, at samtidig med at de unge i forbindelse med interviewet f.eks. tilkendegiver, at det faktisk sker under tvang, og det vil de ikke være med til, kan man fra myndighedernes side, fra Udlændingestyrelsens side, tilbyde den og den form for hjælp, den og den form for familiemægling, så de kan få klaret det med deres forældre. Staten skal altså i den forbindelse bruge den magt, den har, over for forældrene for at sige, at det her går bare ikke, og det vil man ikke acceptere. Det kan være med til at forhindre tvangsægteskaber, og det kan selvfølgelig også i forbindelse med familiesammenføringssager bevirke, at vi når de mål, som vi i princippet er enige med regeringen om, men

hvor vi ikke tror, at regeringens forslag matcher de mål, vi har.

Så vil jeg i øvrigt henvise til den udredning, som er kommet fra Nordisk Ministerråd. Det er sådan set i høj grad den, vores forslag bygger på.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det har været en lang dag, og det er muligt, jeg har misforstået noget. Men det, jeg hører, hr. Jann Sjursen sige her, er, at når der søges familiesammenføring, ofte efter ægteskabet er indgået, skal man sikre, at den unge kan komme frit frem med sine synspunkter, uden at familien blander sig, og så skal man tilbyde al mulig rådgivning.

Det forekommer mig at være et noget absurd forslag, for så lægger man altså op til, at den unge må bøje sig for kravet om ægteskab, og når der så bliver tale om familiesammenføring, griber det danske samfund ind og giver støtte, hvis den unge siger, at det er et tvangsægteskab. Var det så ikke fornuftigere og bedre at give det signal på forhånd, at i de situationer bliver der ikke familiesammenføring, snarere end at indgå ægteskabet og derefter komme og sige: Jamen i øvrigt vil vi slet ikke?

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jamen under alle omstændigheder forudsætter den situation jo, at de unge selv tilkendegiver, at her er der tale om et tvangsægteskab. Jeg vil også godt understrege, at selv om det selvfølgelig er ulykkeligt, at man er i den situation, at ægteskabet er indgået, vil de øvrige initiativer, som regeringen i øvrigt også lægger vægt på, jo også være målrettet mod dem, som rent faktisk måske står over for at skulle indgå ægteskab – altså rådgivning til f.eks. de unge kvinder, som typisk vil kunne komme i klemme på den konto. Det er jo ikke et spørgsmål om, at enten venter vi med at gøre noget, til folk har indgået ægteskab, eller også gør vi det tidligere, så vi undgår, at de rent faktisk indgår ægteskabet.

De initiativer, vi foreslår, vedrører både dem, der står over for at skulle indgå ægteskab, og altså også dem, der kan være kommet i klemme, når ægteskabet rent faktisk er indgået, hvor man må sikre hjælp til, at de – hvis omstændighederne altså er til det – kan komme ud af det igen på en fornuftig måde.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Vi taler altså om en situation, hvor ægteskabet er indgået, og hvor den unge også siger fra over for myndighederne. Tror hr. Jann Sjursen virkelig, at det bliver nemmere for den unge? Tror hr. Jann Sjursen, at det vil være nemmere for den unge, der har ladet sig tvinge ind i et ægteskab, at sige fra og sige: Jeg vil i øvrigt ikke have familiesammenføring, for det er indgået under tvang. Det kræver da vist ikke dobbelt, men syv dobbelt karakterstyrke på det tidspunkt. Det var dog bedre, at den unge kunne sige fra forinden, og at forældrene vidste, at der ikke var ubetinget ret til familiesammenføring. Jeg tror, at virkningen af det signal vil være væsentlig større for forældrene og væsentlig mindre belastende for den unge person, det drejer sig om.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken.

Ordføreren for forslagsstillerne til B 72 og B 73, hr. Helge Adam Møller.

Helge Adam Møller (KF):

Da jeg har forstået, at jeg kun har 10 minutter her, skal jeg begrænse mig til at sige tak for tilslutningen fra Venstre og Dansk Folkeparti til de to konservative forslag og tak for den delvise tilslutning fra Socialdemokratiet og De Radikale. Tak.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige tak til Venstre og De Konservative for deres meget klare støtte til regeringens forslag og også tak til andre partiers ordførere, som har sendt positive signaler – om ikke andet, så om hensigten med forslaget.

Jeg synes, det er meget vigtigt at holde fast i, at grundlaget for forslaget først og fremmest handler om et bestemt menneskesyn. Det handler om det menneskesyn, som jeg oplever er fundamentet for det danske velfærdssamfund, nemlig at man stræber efter at have så frie og selvstændige mennesker med ansvar for deres egen tilværelse som overhovedet muligt. Men vi må konstatere, at vi har en gruppe unge mennesker, som ikke har den frihed og selvstændighed og ansvar for deres eget liv i det danske samfund, som ellers er vores adelsmærke, og derfor mener jeg, at det – som det har været op gennem historien – er en politisk opgave at give nogle rammer, der så vidt muligt

skaber mulighed for de mennesker for at opnå frihed, selvstændighed og ansvarlighed.

Det er jo langt bedre, hvis de selv har mulighed for at tilkæmpe sig den, og derfor er det selvfølgelig fuldstændig rigtigt, som flere ordførere har været inde på, at vi skal gøre, hvad vi overhovedet kan for at støtte dem, der forsøger at frigøre sig for de undertrykkende autoriteter, de er underlagt. Det kan være med holdningstilkendegivelser, og det kan også være med forskellige rådgivende foranstaltninger, krisecentre og andet. Men det er ikke tilstrækkeligt, for der er meget stærke indicier for, at forældrene til de unge mennesker er under et kraftigt pres fra hjemlandet for at lægge pres på deres egne børn og tvinge dem til at indgå ægteskab.

For mig er forslaget først og fremmest noget, der skal være med til at forebygge, at den slags pres overhovedet giver mening. Man kan sige, at hvis forslaget bliver en succes, skal det ikke bruges, fordi det sender dette umisforståelige signal til forældrene: I kan godt opgive at presse jeres børn til at lade sig gifte, for under de betingelser vil de ikke kunne få ægtefællen herop, og hvis de heller ikke har en bolig, vil de heller ikke kunne få ægtefællen herop. På den måde skal det være et signal til forældrene om, at de skal lade deres børn selv finde den partner, de gerne vil gifte sig med, og få selvstændighed og frihed i deres egen tilværelse.

Jeg oplever egentlig, at der bør være og også er enighed om, at det er et problem; men det har ikke været udtrykt helt klart fra alle ordførere. Jeg synes f.eks., at SF's ordfører modsiger sig selv, når han på den ene side siger, at det er skidt med tvangsægteskaber, men på den anden side siger til forslagsstillerne – regeringen, Socialdemokratiet og De Radikale – at vi sætter de fremmede lidt på plads, at vi rumsterer med den kulturelle egenart, og at det er noget, vi ikke skal blande os i. Jeg synes, at både SF's og Enhedslistens ordførere taler om de mennesker med en anden etnisk baggrund, som om der ikke er nogen modsætninger, som om der ikke er en kulturkamp i de grupper med nogle reaktionære, konservative kræfter eller nogle, der er underlagt et pres fra hjemlandet, på den ene side og nogle unge mennesker, der under ekstremt vanskelige vilkår forsøger at gøre oprør, på den anden side.

Jeg synes, at de holdninger, som SF og Enhedslisten indtager, kommer til at støtte de tilbagestående, reaktionære kræfter, der under-

trykker de unge mennesker i et autoritært mønster og presser dem til at indgå tvangsægteskaber. Det er det, der er resultatet af de to partiers holdning, og det er jeg selvfølgelig meget bedrøvet over, fordi jeg synes, det strider imod det, de to partier ellers står for. Men det er klart, at jeg, som jeg også sagde indledningsvis, er med på, at alt, hvad der kan sættes i værk af foranstaltninger, som kan hjælpe de unge mennesker, det må vi anstrenge os for at sætte i værk.

Hr. Arne Melchior fra Centrum-Demokraterne foreslår en anden vej, nemlig at man bruger den sociale lovgivning. Også det, tror jeg, ud fra den positive holdning, at de unge mennesker skal hjælpes. Men jeg synes, at SF's forslag om råd og vejledning og Centrum-Demokraternes forslag om at bruge den sociale lovgivning med støtteforanstaltninger for truede børn og unge begge lider under det problem, at det forudsætter, at de unge har en så stor styrke, at de tør stå frem. Det er én ting, men det kan jo i anden omgang komme til at betyde, at de bliver skilt fra deres forældre, fordi der opstår en konflikt. Vi ved jo, at det ofte er sådan, at det fører til et meget ulykkeligt brud i familien, og det er lige præcis det brud, jeg mener, regeringens forslag kan afværge, fordi det sender dette signal til forældrene: Glem alt om at presse de unge.

At dømme efter den måde, de indretter sig på, tror jeg, at forældrene nogle gange slet ikke er interesserede i at udøve det pres, men de føler sig så igen presset af slægtinge og andre i den egn, de kommer fra i Tyrkiet. Men hvis man giver forældrene her i landet mulighed for at forklare i hjemlandet, at der er slet ingen mulighed for, at det kan lade sig gøre, bliver det simpelt hen noget, der forsvinder og ikke bliver praktiseret. Men det vil være meget belastende for både de unge mennesker og forældrene, at de skal gennem denne procedure med tvangsfjernelse osv. osv. Jeg er enig i, at det kan være nødvendigt at have de redskaber, men jeg tror bare, at det andet i virkeligheden ville være en mere smertefri måde.

Til hr. Jann Sjursen fra Kristeligt Folkeparti: Der har også været en debat, og det er nogle sympatiske forslag fra de nordiske ministre. Men risikoen er, at det tager år, og at vi undervejs lader en masse unge mennesker i stikken.

Så har der også fra den anden side, fra Dansk Folkepartis side, været modvilje mod forslaget, selv om jeg egentlig oplever, at indstillingen er den samme som regeringens. Jeg kan egentlig

ikke forstå, hvad forklaringen er på, at Dansk Folkeparti ikke ligesom Venstre og De Konservative betragter dette forslag som et skridt i den rigtige retning. Hvis man har den holdning, at retskravet på familiesammenføring skal fjernes, er forslaget her jo et forslag om at fjerne retskravet for mennesker under 25 år, og ganske vist har jeg ikke en statistik over det, men min vurdering er, at de fleste ægteskaber bliver indgået, når de unge er under 25 år.

Jeg har selvfølgelig også hørt, hvad især hr. Helge Adam Møller har sagt, at man kan skubbe det til efter det 25. år. Det kan jeg hverken svare entydigt ja eller nej til. Jeg er stadig af den ærlige overbevisning, at forslaget rent faktisk vil virke som en meget betragtelig bremse for et større antal ægteskaber, som jeg betragter som indgået under tvangsmæssige vilkår, og derfor synes jeg altså, at forslaget må være et skridt i den rigtige retning også for Dansk Folkeparti. Det er rigtigt, at jeg ikke har tal på, hvor mange ægteskaber det vil forhindre, men jeg vurderer, at det vil være et klart signal til forældrene, og min personlige vurdering er, at der er en del af de ægteskaber, der hviler på tvang, og derfor vil vi se færre ægteskaber.

Det betyder ikke, som hr. Knud Erik Hansen sagde, at han frygtede og som han så i ånden, 2.500 forhør i løbet af 1 år, eller hvor meget det nu er. Og det er lige meget med antallet, for hvis der kommer en eller to sager, hvor man får afslag på familiesammenføring, så er det et signal om, at man slet ikke indgår den slags ægteskaber. Det er på den måde, det kommer til at virke, og det er på den måde, at vi kan sikre, at nogle af de unge mennesker får lov til at finde deres ægtefælle her i landet i stedet for at blive tvangsgift.

Jeg synes egentlig, at det var et forslag, der burde samle hele Folketinget, og jeg har heller ikke helt opgivet håbet om, at det kan lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Nu har jeg tidligere kritiseret Socialdemokratiet for sådan at have den holdning med at gå op og vise, at man vil sætte flygtninge og indvandrere og nydanskere på plads, ikke specielt lige omkring det forslag her, men i hele den debat, der har kørt og det, den er udsprunget af. Hvis vi alle sammen husker tilbage, så er den udsprunget af en debat om familiesammenføring; der

var noget utrolig problematisk ved familiesammenføring generelt. Så er den blevet omformet til en diskussion primært om tvangsægteskaber, men den er faktisk udsprunget dér, og vi ser stadig væk det her forslag som kommende fra den debat.

Derfor oplever jeg egentlig også, at ministeren har ganske svært ved egentlig at forholde sig til debatten, der altså foregår her. Det, der jo er sagt her, er egentlig, at det forslag, der ligger, faktisk ikke er effektivt, ikke kan klare det. Vi har ikke fået noget svar tilbage fra ministeren om, hvorfor det forslag her er så meget mere effektivt end alt muligt andet.

Der foregår jo i indvandrerkrædse – også unge – en gevaldig debat om det her. Vores oplevelse er, at hvis vi faktisk støttede den debat og den diskussion, der er blandt indvandrere, så fik de også større mulighed for faktisk at turde sige nej plus også, at de – og så er vi tilbage til debatten om støtten – hvis de kom til et center, hvor de fik hjælp, faktisk kunne få en bedre hjælp end hos embedsmanden, hvis han sagde nej.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Tak for ministerens bemærkninger. Jeg skal erindre om, at der også var væsentlige dele af forslaget, jeg som CD-ordfører støttede. Det får jeg selvfølgelig nok en tak for underhånden, og det glæder jeg mig til.

Men så var der det afgørende, ministeren havde at indvende imod vores indvendinger, og det var dette, at hvis man støtter børnene – lad os sige det ligeud – mod forældrene, så vil det føre til adskillelse i den familie af børn og forældre, og det ser jeg et glimrende forbehold i og en stor vanskelighed i. Men dermed afslører ministeren jo også, at helt det samme er gældende for hendes eget forslag, for det er da klart, at når børnene eksamineres i, hvorvidt de indgår ægteskab af egen fri vilje, så vil de netop af den grund, ministeren anfører, at de ikke vil skilles fra deres forældre, at de ikke vil kæmpe imod deres forældre, bedyre alt fra A til Z, at de gør det af egen fri vilje, uanset om de måtte vide, at det er ikke rigtigt.

Og derfor mener vi altså, at det i det dilemma er vigtigere og bedre med oplysning og oplysning og støtte og støtte, end det er med restriktioner.

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil ikke forlænge debatten, men blot sige, at jeg synes, de sidste indlæg viser, at der er denne her enighed om, at der er et problem, og at vi måske i fællesskab kunne få stykket et mere samlet billede sammen af nogle initiativer.

Jeg sagde også tak for den positive modtagelse af dele af forslaget fra hr. Arne Melchior. Jeg synes egentlig, at vi skal sige, at resten af debatten om, hvordan vi vurderer de her ting, skal foregå i udvalget. Det ser jeg bestemt meget frem til og håber på et positivt resultat.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (for forslagene til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling.

Afstemning**Anden næstformand (Henning Grove):**

Jeg foreslår, at lovforslaget og forslagene til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 88:**Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en udlændingekommission.**

Af Arne Melchior (CD) m.fl.

(Fremsat 8/2 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Indenrigsministeren (Karen Jespersen):**

Der er mange gode hensigter i forslaget til en udlændingekommission fra Centrum-Demokraterne, men vi har jo for ikke så forfærdelig længe siden her i Folketinget diskuteret et forslag om en kommission, der kom fra Dansk Folkeparti. Dengang afviste regeringen det, og jeg afviser også i dag det forslag, der ligger her.

Og når jeg lige minder om, at vi havde debatten om Dansk Folkepartis forslag, så er det,

fordi den viste nogle ret forskellige hensigter med at nedsætte en kommission. En af de ting, der kunne blive en risiko, var, at man i virkeligheden afspejlede og forstørrede nogle uenigheder og fik skabt et mere uklart billede, altså at det snarere blev brugt til måske at skabe mere forvirring og uklarhed end det modsatte, som jo er CD's hensigt.

Jeg synes egentlig, at det, som har vist sig mest hensigtsmæssigt, er, at vi, når behovet melder sig, laver nogle vurderinger af, hvad det er for problemer, vi gerne vil have belyst. Og jeg er også med på at sige: Jamen er der nogle ting, vi kan snakke sammen om, som vi gerne vil have belyst lidt bredere og så se, hvor langt kan vi nå ud fra de ressourcer, der er i Indenrigsministeriet, og hvad der ellers er af muligheder.

Jeg synes, det var rigtigt, at vi i forbindelse med integrationsloven lavede en meget omfattende efterfølgende evaluering, og jeg mener også, vi skal gøre det samme med den ændring, der er af udlændingeloven. Vi har lavet et nyhedsbrev i Indenrigsministeriet, som jo giver ret omfattende dokumentationer, og derfor er jeg bekymret for, at det i virkeligheden vil give et mere uklart billede, hvis man lavede en kommission, der var bredt sammensat, som måske egentlig mere blev sådan en slags politisk slagmark, end den blev en instans til en egentlig afklaring.

Men jeg er meget villig til at bruge det her som udgangspunkt for en diskussion i det videre udvalgsarbejde. Hvad er det, vi synes er uklart? Hvad er det, forslagsstillerne synes er uklart? Og hvordan kan jeg bidrage til at skabe en større afklaring?

Dorte Bennedsen (S):

Der er næppe nogen, der vil sætte så meget som ét spørgsmål ved CD's oprigtige optagethed af flygtninge-/indvandrerspørgsmål eller for den sags skyld ved deres vilje til at bidrage med konstruktive løsninger, når der er behov for det.

Med beslutningsforslag nr. B 88 ønsker forslagsstillerne, at der nedsættes en egentlig udlændingekommission, som skal have et kommissorium, der bliver meget bredt, idet det skal omfatte status over modtagelse af flygtninge/indvandrere, bedømmelse af integrationsprocessen, de nye befolkningsgruppers påvirkning af det danske samfund økonomisk, arbejds-mæssigt og kulturelt, vurdering af eventu-